

διαδρομίες

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

*Καλλιεργώντας την κρίση
και τη φαντασία από κούνια*

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΗ

diadromes@haniaotika-nea.gr

editorial

Μέσα σε ένα βιβλίο όλα μπορούν να συμβούν. Ο κόσμος μας αποκαλύπτεται, η ιστορία ξεδιπλώνεται και η φαντασία... οργιάζει! Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου (2 Απριλίου) οι "διαδρομές" μιλάνε με βιβλιόπώλες των Χανίων για την αξία της ανάγνωσης βιβλίων κατά την παιδική ηλικία. Τόσο για τον ιδιαίτερο δεσμό που αναπτύσσεται μεταξύ των γονιών που διαβάζουν στα παιδιά τους όταν είναι μικρά, όσο και για τα οφέλη που έχουν τα ίδια τα παιδιά αργότερα, όταν διαβάζουν μόνα τους, στην ανάπτυξη της γνώσης και της φαντασίας, στην κατανόηση του κόσμου και του ίδιου τους του εαυτού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - Πολιτισμός,

Σταγόνες Χανιώτικης Ιστορίας

σελ. 4 - 5 ~ Καλλιερώντας την κρίση και τη φαντασία από κούνια

σελ. 6 ~ Συνέντευξη με τον Μιχάλη Λαζαρίδη

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Παιδότοποι

10 ~ Πολιτισμός

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

γιορτάζουν

30/3

Υπάτιος

2/4

Τίτος,
Τίτη

3/4

Ιλλύριος,
Ιλλυρία

ΣΤΟΝ "ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ"

Παρουσιάζεται

"Ο Ανεπιθύμητος Νεκρός"

■ Το βιβλίο βασίζεται σε αληθινά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στις δέκα ημέρες που ο Νίκος Καζαντζάκης παρέμενε άταφος

Το κακό που κάνει ο φανατισμός -όποιου είδους, αναδεικνύεται μέσα από το μυθιστόρημα "Ο Ανεπιθύμητος Νεκρός" του Γιώργου Πράτανου, το οποίο παρουσιάζεται αύριο Σάββατο 30/3, στις 8 το βράδυ στα Χανιά, στην αίθουσα του Φιλολογικού Συλλόγου: "Ο Χρυσόστομος".

Το βιβλίο βασίζεται σε αληθινά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στις δέκα ημέρες που ο Νίκος Καζαντζάκης παρέμενε άταφος.

Την βιβλιοπαρουσίαση διοργανώνουν το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Φιλολογικός Σύλλογος: "Ο Χρυσόστομος" και οι εκδόσεις Διόπτρα.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν εκ μέρους των εκδόσεων Καζαντζάκη η Νίκη Σταύρου και εκ μέρους της Τοπικής Επιτροπής Χανίων της ΔΕΦΝΚ η φιλόλογος (MSc, MA), φροντιστής Μ.Ε. Ρούλα Βουράκη. Αποσπάσματα θα διαβάσει η φιλόλογος και ηθοποιός Μυρτώ Δρακάκη. Παρέμβαση και συντονισμό θα κάνει ο Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος και Υπεύθυνος Τομέα Κρήτης της ΔΕΦΝΚ, Σήφης Μιχελογιάννης ενώ τη μουσική της βραδιάς έχουν αναλάβει μέλη του Vamos Ensemble. Η εκδήλωση πραγματοποιείται με την υποστήριξη του βιβλιοπωλείου Πετράκη.

Η εκδήλωση υπήρξε αφορμή για μια σύντομη κουβέντα - λίγο πριν τη παρουσίαση στα Χανιά με τον συγγραφέα και δημοσιογράφο Γιώργο Πράτανο για την υπόθεση που πραγματεύεται το βιβλίο, τον Νίκο Καζαντζάκη αλλά και το μέλλον του έντυπου στη ψηφιακή εποχή...

Τι αποτέλεσε το ερέθισμα για να ερευνήσετε πτυχές της ζωής και του έργου του σπουδαίου Κρητικού στοχαστή;

Είχα διηγηθεί την ιστορία αυτή στον πρώην διευθυντή του Εθνικού Θεάτρου και του ΚΘΒΕ, Σωτήρη Χατζάκη, και είχε μείνει άναυδος. Μου ζήτησε να του κάνω θεατρικό για να το ανεβάσει. Ως δημοσιογράφος θέλησα να κάνω έρευνα και ο όγκος των πληροφοριών ήταν τέτοιος που προτίμησα να το κάνω μυθιστόρημα, για να μην χαθεί τίποτα από την έρευνα. Είναι μια ιστορία ντροπιαστική, για αυτό και διδακτική. Θα πρέπει να διδαχθούμε από τα λάθη των παπουδών μας.

Η ταφή του Ν. Καζαντζάκη και ο τρόπος που η Εκκλησία χειρίστηκε τότε το θέμα, αποτελεί μέχρι σήμερα ένα "μελανό σημείο". Πώς

Ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Γιώργος Πράτανος.

προσεγγίσατε το θέμα; Τι ακριβώς θέλετε να αναδείξετε μέσα από το μυθιστόρημα;

Το κακό που κάνει ο φανατισμός -όποιου είδους. Οι φανατικοί παραεκκλησιαστικοί κύκλοι έκαναν μεγάλη ζημιά στο κύρος της Εκκλησίας. Γράφτηκαν εμετικά άρθρα εναντίον του Καζαντζάκη. Ευτυχώς, ο λαός της Κρήτης στάθηκε στη σωστή πλευρά της ιστορίας.

Ως συγγραφέας δεν παίρνω θέση, είμαι αποστασιοποιημένος και αφήνω τα γεγονότα να χτίσουν την ιστορία και στο τέλος ο αναγνώστης μπορεί να βγάλει μόνος του τα συμπεράσματά του.

Εργάζεστε στον χώρο του περιοδικού Τύπου. Πιστεύετε πως στην ψηφιακή εποχή, το έντυπο θα αντέξει;

Σε μεγάλες χώρες της Ευρώπης, όπως η Γερμανία και η Αγγλία, παρατηρείται μια στροφή στη λογοτεχνία, στροφή που έχει να κάνει στον παραδοσιακό τρόπο ανάγνωσης. Τα κινητά και το tablet μπορεί να ψυχαγωγούν, αλλά έχουν και ένα όριο. Όριο που δεν μπορεί να συναγωνιστεί την ποιοτική ευχαρίστηση που προσφέρουν τα έντυπα. Τα περισσότερα fake news διακινούνται στο Διαδίκτυο, οπότε θεωρώ δεδομένη την επιστροφή.

Γονείς και μαθητές του 11ου Δημοτικού Σχολείου Χανίων παρουσιάζουν τη θεατρική παράσταση "Μια νταντά μοναδική" το Σαββατοκύριακο 30 - 31 Μαρτίου, στις 7 μ.μ. στο θέατρο "Μίκης Θεοδωράκης".

Είσοδος με κοινωνικό εισιτήριο (τρόφιμα μακράς διάρκειας για το Κύτταρο Χαλέπας).

ΑΠΟ ΤΟ 11ο Δ.Σ. ΧΑΝΙΩΝ

Θεατρική παράσταση

Οι χιονοστιβάδες στα Λευκά Ορη

Εντυπωσιακό το χθεσινό άρθρο του Αντώνη Πλυμάκη για τις χιονοστιβάδες στα Λευκά Ορη μα ακόμα πιο εντυπωσιακές οι φωτογραφίες που το "έντυναν". Από λάθος της σελιδοποίησης δεν δημοσιεύθηκε ότι τις φωτογραφίες τράβηξαν ο Γεώργιος και η Γεωργία Βενετάκη.

διαδρομές

τεύχος 824
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας "Χανιώτικα Νέα"ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
"ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ":
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Γεωργία Αδίκημενάκη,
Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:

Νεκτάριος Κακατσάκης

ΠΙΣΤΕΤΕΣ: Hussein Rajaitikhar,
Γιάννης Περάκης,

Γιώργος Στεφανάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
"Ερμής" (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniaotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:

Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900

Διαφημιστικό Τμήμα:

Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniaotika-nea.gr

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Βραβευμένος σύγχρονος γερμανικός κινηματογράφος

Αφιέρωμα στον γερμανικό κινηματογράφο θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 4 και την Παρασκευή 5 Απριλίου στο Πνευματικό Κέντρο με ώρα έναρξης τις 7 μ.μ. Θα προβληθούν 6 ταινίες που ήταν υποψήφιες ή τιμήθηκαν με το Γερμανικό Κινηματογραφικό Βραβείο 2018, -γνωστό ως Lola.

Ανάμεσά τους και μια ταινία που διακρίθηκε στα Βραβεία «First Steps Award».

Το αφιέρωμα διοργανώνεται από την Περιφέρεια Κρήτης / Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, το Goethe Zentrum Chania και το Goethe Institut Athen.

Το πρόγραμμα:

Πέμπτη 4 Απριλίου
19:00: ΜΙΑ ΑΝΑΠΑΝΤΕΧΗ ΦΙΛΙΑ (Γερμανία / Ιταλία 2016, 97'), Βραβείο Καλύτερης Παιδικής/Νεανικής Ταινίας, 2018
20:45: ΒΕΥΥΣ (Γερμανία 2018, 107) Βραβείο Καλύτερου Ντοκιμαντέρ / Βραβείο Καλύτερου Μοντάζ / Υποψήφια για το Βραβείο Καλύτερης Μουσικής
22:30: 3 ΜΕΡΕΣ ΣΤΟ QUIBERON (Γερμανία/Αυστρία/Γαλλία 2018, 115') Βραβείο Καλύτερης Ταινίας Μεγάλου Μήκους (χρυσό) / Βραβείο Καλύτερης Σκηνοθεσίας / Βραβείο Καλύτερου Α' Γυναικείου Ρόλου / Βραβείο Καλύτερου

Β' Γυναικείου Ρόλου / Βραβείο Καλύτερου Β' Ανδρικού Ρόλου / Βραβείο Καλύτερης Διεύθυνσης Φωτογραφίας / Βραβείο Πρωτότυπου Soundtrack

Παρασκευή 5 Απριλίου
19:00: LOMO – Η ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΛΛΩΝ ΑΛΛΩΝ (Γερμανία 2017, 101')
First Steps Award 2018: Βραβείο για την Καλύτερη Διεύθυνση Φωτογραφίας «Michael Ballhaus» / Βραβείο Υποκριτικής Τέχνης για Νέα Ταλέντα «Götz

George»
20:45: Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (Γερμανία 2017, 111')
Υποψήφια για το Βραβείο Καλύτερης Ταινίας Μυθοπλασίας / Πρωτότυπου Σεναρίου / Διεύθυνσης Φωτογραφίας / Καλύτερων Κοστουμιών
22:30: ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ (Γερμανία 2016, 94') Βραβείο Καλύτερων Κοστουμιών / Βραβείο Σκηνογραφίας / Βραβείο Μακιγιάζ / Υποψήφια για το Βραβείο Καλύτερης Διεύθυνσης Φωτογραφίας.

Προσεγγίσεις στον ρόλο των Ιστορικών Αρχείων σήμερα

Ο Σύλλογος "Φίλοι Ιστορικού Αρχείου Κρήτης", σε συνεργασία με τα ΓΑΚ/ Ιστορικό Αρχείο Κρήτης διοργανώνει εκδήλωση με τίτλο «Προσεγγίσεις στο ρόλο των Ιστορικών Αρχείων σήμερα», αύριο Κυριακή 31 Μαρτίου, ώρα 12.00 στην αίθουσα της Συνεταιριστικής Τράπεζας Χανίων, Ελευθερίου Βενιζέλου 28 -32 στα Χανιά.

Στην εκδήλωση θα μιλήσουν η κ. Ντίνα Αδαμοπούλου, Προϊσταμένη ΓΑΚ -Ιστορικού Αρχείου - Μουσείου Ύδρας με θέμα: «Η

δημιουργική προσέγγιση του παρελθόντος με το παρόν, μέσω ενός σύγχρονου Αρχείου -Μουσείου. Η περίπτωση των ΓΑΚ - Ιστορικού Αρχείου -Μουσείου Ύδρας» και η κ. Ελένη Κωβαίου, υπεύθυνη Κλειστών συλλογών της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης, με θέμα: «Βιβλιοθήκες και Αρχεία στον Παγκόσμιο Ιστό».

Κατά την εκδήλωση θα εκφραστούν δημόσια ευχαριστίες προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης, την Αντιπεριφέρεια Χανίων και τη δημοτική αρχή Χανίων. Επίσης από το Σύλλογο και το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης θα τιμηθούν οι χορηγοί του Αρχείου: Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων & Συνεταιρισμός Ηλεκτρολόγων Χανίων. Η είσοδος θα είναι ελεύθερη.

Σταγόνες Χανιώτικης Ιστορίας

ΑΓΓΕΙΛΑΟΣ Κ. ΑΛΙΓΙΖΑΚΗΣ*

Η εκμάθηση των ευρωπαϊκών χορών στα Χανιά κατά την περίοδο 1900-1930

Δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς ήρθαν οι ευρωπαϊκοί χοροί στα Χανιά, ίσως κατά την περίοδο της Ημιαυτονομίας (1878-1898), λόγω της παρουσίας των ευρωπαϊκών προξενείων και των ευρωπαϊών αξιωματικών.

Πώς όμως γίνονταν η εκμάθηση των χορών; Οι Ευρωπαίοι αξιωματικοί, οι αξιωματικοί του ελληνικού στρατού, οι σπουδαγμένοι Χανιώτες στα πανεπιστήμια της Ευρώπης και στην Αθήνα αποκτούσαν χορευτικές γνώσεις στις μεγαλουπόλεις. Οσον αφορά στα Χανιά ο πρώτος χοροδιδάσκαλος που ήρθε από την Αθήνα ήταν ο Αθηναίος Ξυναριανός, ο οποίος στα μπιλιέτα επαγγελματικής παρουσίας ανέγραφε ταυτόχρονα τον τίτλο χοροδιδασκάλου και του βιβλιοδέτη του Πρίγκιπα Γεωργίου. Το πρώτο επίσημο χοροδιδασκαλείο ευρωπαϊκών χορών ιδρύθηκε από τον Χρήστο Βουζουναρά το 1904 στην οδό Κανεβάρου και έδωσε μεγάλη ώθηση στους ευρωπαϊκούς χορούς: βαλς, πόλκα, μαζούρκα, τετραχοροί και λανσέδες.

Αλλη μια διαφημιστική καταχώριση της "Ευρωπαϊκής Σχολής Χορού" του Βουζουναρά αναφέρει ότι οι γνωστοί Αθηναίοι χοροδιδάσκαλοι Βλάσης και Καράλης, με την μουσική συνοδεία καινούργιου πιάνου, εγγυούνται την πλήρη εκμάθηση των ευρωπαϊκών χορών σε 15 ημέρες. (Νέα Έρευνα 17/11/1909). Λίγο αργότερα ακολουθεί ο Συριανός Τζεμμίνος, ο οποίος το 1911 έχει το χοροδιδασκαλείο στο χώρο του θεάτρου Χουρξουδά στη Σπλάντζια.

Σειρά έχει ο Στέφανος Αυγερινός, ο οποίος ίδρυσε χοροδιδασκαλείο στην πλατεία της Σπλάντζιας δίπλα στο φαρμακείο Αυγή (εφημ. Νέα Έρευνα 29/12/1913). Στην ίδια συνοικία ο χοροδιδάσκαλος Νικόλαος Βρανάς ίδρυσε το "Χορευτικόν Κέντρον" και τον επόμενο χρόνο διαφήμιζε τους νέους χορούς, οι οποίοι διδάσκονταν στη σχολή:

«Από πολλών ημερών ήρξατο λειτουργούν το υπό την επωνυμίαν "Χο-

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Ρεσιτάλ πιάνου για τέσσερα χέρια

Ρεσιτάλ πιάνου για 4 χέρια, των διακεκριμένων σολίστ πιάνου Μπέλα Λιονάκη και Δημήτρη Ντρουμπογιάννη, διοργανώνουν Δήμος Χανίων και η ΚΕΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ τη Δευτέρα 1 Απριλίου στις 9 μ.μ. στην κεντρική αίθουσα εκδηλώσεων του ΚΑΜ

Πρόκειται για μια ιδιαίτερη μουσική ξενάγηση στην παγκόσμια πιανιστική εργογραφία με τον γενικό τίτλο «4 χέρια αφηγούνται...» και διαχρονικές αριστουργηματικές συνθέσεις της λόγιας μουσικής από τον 18ο αιώνα έως σήμερα.

ΣΤΟ ΥΟΥΚΑ

“Σαβουάρ Βιβρ”

Παράσταση με το έργο “Σαβουάρ Βιβρ”, εμπνευσμένο από “τους κανόνες του σαβουάρ βιβρ στη σύγχρονη κοινωνία” του Jean-Luc Lagarce θα δοθεί το Σάββατο 30 και την Κυριακή 31 Μαρτίου στις 9 μ.μ. στο ΥΟΥΚΑ (Καραϊσκάκη 76). Μετάφραση: Κώστας Κατσουλάρης σύλληψη-δραματουργία-σκηνοθεσία: Χριστίνα Ροκαδάκη ερμηνεία: Χριστίνα Ροκαδάκη, Ιάσων Βίττερ επιμέλεια κίνησης: Νίκος Καλύβας σκηνικά-κοστούμια: Βασιλική Σουρρή πρωτότυπη μουσική: Βαγγέλης Μακρυγιάννης φωτισμοί: Γιάννης Ζέρβας.

ΣΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ

“Παραμύθια τούμπανα”

Δύο παραστάσεις με τίτλο: “Παραμύθια Τούμπανα” θα δώσει η ομάδα “Τα κορίτσια” της παλιάς πόλης την Κυριακή 31 Μαρτίου και την Δευτέρα 1 Απριλίου στις 7.30 μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο. Παίζουν με τη σειρά που εμφανίζονται: Μαρία Ταβερνάρη, Μαριάννα Δημητρακάκη, Ελένη Δημητρακάκη, Κούλα Καλυμνίου, Ρούλα Κατάκη, Καίτη Κοράκα, Στέλλα Μαθιουδάκη, Οξάνα Μύσινα, Ευαγγελία Στεφανίδου και Δημήτρης Κοτζαμπασάκης. Είσοδος 2 ευρώ, προαιρετικά για να καλυφθούν τα εντελώς απαραίτητα έξοδα.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

“Συναίνεση”

Σήμερα στις 9.15 μ.μ. και αύριο στις 7:30 μ.μ. θα δοθούν οι τελευταίες παραστάσεις του έργου της αγγλίδας συγγραφέως Νίνα Ρέιν «Συναίνεση» με θέμα την διάκριση ανάμεσα στο δίκαιο και τη δικαιοσύνη με αφορμή μια υπόθεση βιασμού, σε σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη στο Θέατρο Κυδωνία.

ρευτικών Κέντρον” ιδρυθέν Χοροδιδασκαλείο παρά την Σπλάντζιαν υπό την διεύθυνση του γνωστού παρ’ ημίν χοροδιδασκάλου κ. Νικ. Βρανά. Εκτός των γνωστών χορών θα διδαχθώσι και οι νέοι Valze conta-temps, One step και Tango Argentin (du Salon). Σήμερα δε, καθώς και καθ’ εκάστην Κυριακήν, θα δίδονται απογευματινά» (εφημ. Νέα Έρευνα 19/10/1914).

Η διαφημιστική καταχώριση αναφέρεται σε νέους ευρωπαϊκούς και αμερικάνικους χορούς, καθώς και στο αργεντινικό τάγκο. Η παρουσία του τελευταίου χορού στην πόλη των Χανίων το 1914 δείχνει τα ταχύτατα πολιτιστικά αντανάκλαστικά της τοπικής κοινωνίας, καθώς το τάγκο πρωτοεμφανίζεται την ίδια χρονιά στις αθηναϊκές οπερέτες: «Πόλεμος εν Πολέμω» του Σπύρου Σαμάρα και «Στα Παραπήγματα» του Θεόφραστου Σακελλαρίδη. Ο χοροδιδάσκαλος Σπυρίδων Βαλέττας, ο οποίος διδάσκει ευρωπαϊκούς χορούς από την περίοδο της Κρητικής Πολιτείας, συμπληρώνει την τριάδα των χοροδιδασκάλων της πόλης.

Τη δεκαετία του 1920 ο χορός φοξ-τροτ, τον οποίο έπαιζε η ορχήστρα των Φούντα-Σάλπα σε μουσική σύνθεση του Νικόλαου Φούντα, συνεπήρε τους Χανιώτες (εφημ. Νέα Έρευνα, 24/2/1924). Ο μεγάλος πρωταγωνιστής του χορού στην πόλη των Χανίων κατά το διάστημα του Μεσοπόλεμου, όμως, ήταν ο Μικρασιατικής καταγωγής χοροδιδάσκαλος Γιάννης Μαστοριδής (1906-1991). Από το τέλος του 1927 δίδαξε όλους τους ευρωπαϊκούς, ελληνικούς και λαϊκούς χορούς, τους οποίους τελειοποιούσε με μαθήματα σε επαγγελματική σχολή χορού στην Αθήνα (εφημ. Κήρυξ 30/12/1927).

* Ο κ. Αγγελίαος Κ. Αλιγιάκης είναι ιατρός ορθοπεδικός, πολιτισμολόγος

Βιβλιογραφία

Α. Αλιγιάκης, Όπερες, Μαντολινάτες & Καντάδες, Βαλς & Συρτός στα παλιά Χανιά. Πολιτισμός και κοινωνία κατά την περίοδο 1878-1967, Ηράκλειο 2016.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Καλλιεργώντας την κρίση και τη φαντασία από κούνια

«Τα βιβλία μας βοηθούν να μην βιαζόμαστε» είναι το μήνυμα του φετινού εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Παιδικού βιβλίου, (2 Απριλίου), ημέρα γέννησης του παραμυθά Χανς Κρίστιαν Αντερσεν, με σκοπό να τονώσει την αγάπη για το διάβασμα και να στρέψει την προσοχή στα παιδικά βιβλία.

Το μήνυμα του φετινού εορτασμού είναι έργο του διεθνούς φήμης Λιθουανού εικονογράφου και συγγραφέα Kestutis Kasparavicius. Ενα μήνυμα προς όλους μας στην εποχή της υπέρμετρης πληροφόρησης, της ταχύτητας και της βιασύνης. «Αν πάρεις στα χέρια σου ένα βιβλίο, νιώθεις αμέσως διαφορετικά... Στα βιβλία όλα συμβαίνουν ήσυχα, με μία τάξη καθορισμένη με ακρίβεια... Στα βιβλία, όσα έχουν γίνει στο παρελθόν, συναντούν με ηρεμία τα όσα πρόκειται να συμβούν». Με αφορμή τον εορτασμό, οι «διαδρομές» μίλησαν με κάποια από τα βιβλιοπωλεία των Χανίων που δίνουν έμφαση στο παιδικό βιβλίο, για την αξία του και την προσφορά του σε μικρούς και μεγάλους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

ΝΙΚΗ ΜΑΡΚΑΚΗ (Επιλογές) Σταθερή αξία

«Η αξία του παιδικού βιβλίου είναι τεράστια» μας λέει η **Νίκη Μαρκάκη** η οποία εδώ και 35 χρόνια λειτουργεί το βιβλιοπωλείο «**Επιλογές**» στην οδό Α. Παπανδρέου και Πλάτωνος, κοντά στα Δικαστήρια. Μάλιστα το βιβλιοπωλείο διαθέτει ειδική αίθουσα μόνο για παιδικά βιβλία όπου πραγματοποιούνται εκδηλώσεις και αφηγήσεις παιδικών παραμυθιών. Σήμερα Σάββατο, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού βιβλίου, το βιβλιοπωλείο διοργανώνει στις 11.30 το πρωί εκδήλωση με την συγγραφέα παιδικών βιβλίων Άννα Κοντολέων που θα παρουσιάσει το βιβλίο της «Πάρτι για τρεις».

Η ίδια, εκπαιδευτικός και λάτρης του βιβλίου, πιστεύει ότι το παιδικό βιβλίο, παρά την κρίση, παραμένει ακόμη μια σταθερή αξία στις προτιμήσεις μικρών και μεγάλων. Και στέκεται σε τρεις λόγους:

Η Νίκη Μαρκάκη η οποία εδώ και 35 χρόνια λειτουργεί το βιβλιοπωλείο «Επιλογές» στην οδό Α. Παπανδρέου και Πλάτωνος, κοντά στα Δικαστήρια. Μάλιστα το βιβλιοπωλείο διαθέτει ειδική αίθουσα μόνο για παιδικά βιβλία.

- **ψυχοπαιδαγωγικός ρόλος**, «όπου το παιδί ταυτιζόμενο με τον ήρωα, αίρονται μέσα του συγκρούσεις εσωτερικές που τυχόν έχει, όπως συμβαίνει σε κάθε άνθρωπο. Όπως ο μεγάλος έτσι και ο μικρός, στον εσωτερικό του κόσμο έχει κάποια σκοτεινά σημεία που δεν μπορεί ακόμη να τα ερμηνεύσει, να τα διαχειριστεί. Η πιο δυνατή λειτουργία του παραμυθιού είναι ότι μπορεί να επεμβαίνει έμμεσα στον χαρακτήρα του παιδιού με έναν τρόπο και μια γοητεία που μόνο αυτό μπορεί να διαθέτει. Διότι έμμεσα το παιδί προσλαμβάνει τα μηνύματά του χωρίς να υπάρχουν ούτε συμβουλές, ούτε διδασκισμός κ.λπ.»

- **παιδαγωγικός ρόλος** «συνυφασμένος με τον ψυχοπαιδαγωγικό ρόλο, διότι η παιδαγωγική που ασκεί είναι το παιδί να μαθαίνει μέσα από αυτό αξίες, να γνωρίζει άλλους κόσμους, να γνωρίζει άλλους λαούς, ανοίγοντας ένα «παράθυρο» στον κόσμο. Έτσι ο παιδαγωγικός ρόλος του να αποδεχτούμε τον

άλλον, στήνεται σιγά-σιγά μέσα από το παραμύθι, βοηθώντας το παιδί να γνωρίσει τον εαυτό του πρώτα από όλα, μαθαίνει να αποδέχεται και να σέβεται και τον άλλον».

- **γνωστικός λόγος** «τα παραμύθια και τα βιβλία μας δίνουν πολλές γνώσεις. Μέσα από το βιβλίο, το παιδί εξελίσσει την γλωσσική του καλλιέργεια, είναι εντελώς διαφορετικό το γλωσσικό επίπεδο ενός παιδιού που διαβάζει παραμύθια και βιβλία από ένα άλλο παιδί που δεν διαβάζει. Έτσι εξελίσσεται η γλωσσική του επικοινωνία και ο γλωσσικός του πλούτος».

- **η φαντασία** «το κυριότερο όμως από όλα είναι ότι το παιδικό βιβλίο διευρύνει την φαντασία του παιδιού. Η φαντασία διευρύνει την δημιουργικότητα και την καλλιέργει, κάτι που είναι το παν στον άνθρωπο, είναι αυτό που μας λείπει σήμερα. Θέλουμε παιδιά με διευρυμένη φαντασία. Γιατί αυτά τα παιδιά μπορούν να αντιμετωπίσουν και τις ιδιοτροπίες της ζωής και τις ιδιοτροπίες τις δικές τους» τονίζει η κα Μαρκάκη.

Διαβάζουν όμως οι γονείς με τα παιδιά τους σήμερα; «Υπάρχουν γονείς που ενώ δεν διαβάζουν επιλέγουν βιβλία για τα παιδιά τους και επίσης υπάρχουν γονείς που δεν έχουν ενημέρωση για την αξία του παιδικού βιβλίου με αποτέλεσμα να το θεωρούν δευτερεύον. Ωστόσο εκτός από τα πολλά οφέλη που προσφέρει το βιβλίο, το παιδί έχει ανάγκη την επαφή με τον γονιό. **Είναι η λεκτική επικοινωνία που αναπτύσσει με τον γονιό του αλλά είναι και η μη λεκτική: είναι το χάδι, η αγκαλιά, το μαγαζί.** Κι αυτό είναι ίσως η σημαντικότερη ωφέλεια που μπορεί να έχει ένας γονιός που διαβάζει με το παιδί του».

«Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια μείωση στις αγορές παιδικού βιβλίου που οφείλεται βέβαια στην εξέλιξη της τεχνολογίας όμως **το παιδικό βιβλίο ακόμα αντέχει...**» επισημαίνει η κα Μαρκάκη προσθέτοντας πως παρά την κρίση «διαπιστώνω με χαρά ότι πολλοί γονείς επιλέγουν για τα παιδιά τους καλά παιδικά βιβλία, δηλαδή βιβλία με εξαιρετικό περιεχόμενο και εικονογράφηση. Αυτό δίνει ένα μήνυμα ότι είμαστε σε καλό δρόμο, αρκεί να υπάρχει και μια πολιτική τέτοια που θα προάγει το καλό βιβλίο».

ΕΛΕΝΗ ΚΟΥΤΣΟΥΠΑΚΗ (Librairie) Ανοίγει νέους ορίζοντες

Ενα βιβλίο διευρύνει τον ορίζοντα του παιδιού, το βοηθά να γράφει, να μιλάει, να εκφράζεται καλύτερα» μας λέει η **Ελένη Κουτσουπάκη**, υπεύθυνη του βιβλιοπωλείου **Librairie**, στην οδό Παπανδρέου 75.

«Πολλοί νομίζουν ότι ο κόσμος δεν διαβάζει πια. Και όμως διαβάζει» επισημαίνει ενώ όταν την ρωτάμε τι βιβλία διαβάζουν σήμερα τα παιδιά μας απαντά: «επιλέγουν ανάλογα με την ηλικία τους. Και Έλληνες και ξένους συγγραφείς. **Δηλαδή θα έρθει ένα παιδί και θα ζητήσει από μόνο του Αλκη Ζέη, Ζωρζ Σαρρή, Πηνελόπη Δέλτα.** Και οι γονείς βέβαια τα προτρέπουν. Αμα ωθήσουν τα

παιδιά να αγαπήσουν τα βιβλία, αυτά έρχονται από μόνο τους και ζητάνε κι άλλο, κάτι καλύτερο».

Παράλληλα ανέφερε χαρακτηριστικά, ότι ειδικά την περίοδο των Χριστουγέννων τα βιβλία είναι το Νο 1 δώρο.

«Πολλές φορές βλέπουμε μαμάδες, να έρχονται κρατώντας βιβλία μαζί τους τα οποία έχουν δανειστεί από την Δημοτική βιβλιοθήκη και αγοράζουν παράλληλα ένα βιβλίο για τα παιδιά τους. Κι αυτό είναι κάτι πολύ ωραίο. **Σίγουρα ένα βιβλίο μπορεί να αποτελέσει συνδυετικό κρίκο μεταξύ του γονιού με το παιδί**, ειδικά όταν τα βράδια γυρνάνε σπίτι και κάθονται μαζί να διαβάσουν ένα βιβλίο. Αυτή είναι η δική τους ώρα».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ (Το βιβλίο) Ο γονιός που διαβάζει, εμπνέει...

Το παιδικό βιβλίο στα Χανιά... κρατάει ακόμα χάρη σε φιλομαθείς γονείς που εμπνέουν τα παιδιά τους να αναζητήσουν και να σκεφτούν αντί να τα "παρκάρουν" μπροστά στις οθόνες των "τάμπλετ" και των κινητών. Όπως εξηγεί ο Γιώργος Σκανδάλης από το βιβλιοπωλείο "Το βιβλίο" «είναι τεράστιος ο ρόλος του γονιού. Αν ο ίδιος διαβάζει στο σπίτι, επηρεάζει το παιδί. Αλλά και στα πρώτα χρόνια της επαφής του παιδιού με το βιβλίο όταν του διαβάζει η μητέρα ή ο πατέρας του, ο τρόπος διαβάσματος, το χρώμα της φωνής, ο τονισμός, φτιάχνουν εικόνες που το παιδί δεν θα ξεχάσει. Αν δεν αγαπήσει ο ίδιος ο γονιός το βιβλίο, τότε δύσκολα θα το αγαπήσει και το παιδί».

Κάτι που παρατηρεί ο έμπειρος βιβλιοπώλης είναι πως η ανάγνωση από μικρές ηλικίες εμπλουτίζει το λεξιλόγιο των παιδιών, ενισχύει τη φαντασία τους και αυτόματα και τη σκέψη τους. «Το παραμύθι εξάπτει τη φαντασία του παιδιού, το βοηθάει να δημιουργήσει ένα δικό του κόσμο. Επίσης παρατηρώ ότι επειδή σε πολλά παλιά παραμύθια υπάρχει και η σκληρότητα και ο φόβος, αυτό βοηθάει τα παιδιά να νικήσουν και να απομυθοποιήσουν τους φόβους τους» τονίζει ο κ. Σκανδάλης.

Παρά την οικονομική κρίση η απήχηση του παιδικού βιβλίου παραμένει ψηλά. «Πέρα από το κλασικά παραμύθια, έχουμε μια νέα γενιά παιδικών βιβλίων που δίνουν πολύ μεγάλη έμφαση στο μυστήριο. Οι περιπέτειες, οι ιστορίες με ανατρεπτικό τέλος και πολλά βιβλία με αστυνομικά κουίζ έχουν πολύ μεγάλη επιτυχία! Πάνω σε αυτή τη βάση δουλεύουν και πολλοί συγγραφείς και στην Ελλάδα. Είναι και αυτό ένα γνώρισμα της εποχής μας. Αυτά σε ό,τι αφορά τις παιδικές ηλικίες γιατί για τους εφήβους τα πράγματα δυσκολεύουν πολύ. Η κατάσταση όπως είναι σήμερα με την κυριαρχία της οθόνης έχει επηρεάσει πιο πολύ τους εφήβους. Θέλει πολλή δουλειά και από εμάς τους βιβλιοπώληδες και από εσάς τους δημοσιογράφους για να κάνουμε τους εφήβους να έλθουν πιο κοντά στο βιβλίο. Αν έλθουν πιο κοντά, σίγουρα θα το αγαπήσουν...» καταλήγει ο κ. Σκανδάλης.

ΕΛΕΝΗ ΤΕΝΕΚΕΤΖΗ (Koukoubook)

Τα βιβλία κάνουν τα παιδιά καλούς ακροατές

«Το παιδικό βιβλίο έχει μια μείωση στις πωλήσεις του αλλά όχι αποθαρρυντική», επισημαίνει η **Ελένη Τενεκετζή** από το βιβλιοπωλείο "**Koukoubook**" και υπογραμμίζει ότι η διαφορά από το παρελθόν είναι ότι πλέον οι γονείς ψάχνουν πολύ για το τι θα προσφέρουν στο παιδί τους.

«Αναζητούν καλές εκδόσεις και καλές ιστορίες και αυτό που βλέπω είναι ότι οι μαμάδες επικοινωνούν πλέον μεταξύ τους και συζητάνε γι' αυτά τα θέματα», σημειώνει η κα Τενεκετζή και συμπληρώνει πως ναι μεν ένα από τα σημαντικότερα κριτήρια

για την αγορά ενός βιβλίου είναι οι απόψεις που ανταλλάσσουν οι γονείς, ωστόσο, ο τελικός κριτής είναι πάντα το παιδί.

«Το παιδί θα σε καθοδηγήσει για το αν και την επόμενη φορά θα πάρεις ένα παρόμοιο βιβλίο ή αν θα πρέπει να αλλάξεις κριτήριο. Σε κάθε περίπτωση πάντως τελευταία βγαίνουν πάρα πολύ ωραία παιδικά βιβλία και από Έλληνες αλλά και από μεταφράσεις που έχουν αλλάξει και την κρίση της μαμάς. Έτσι ενώ παλαιότερα επέλεγαν κάτι κλασικό ή πιο σίγουρο, για παράδειγμα τον Τριβιζά, τώρα ψάχνουν περισσότερο, αρχίζουν να εμπιστεύονται και τις δικές μας προτάσεις αλλά και το πιο σημαντικό ακούνε και εμπιστεύονται και το παιδί», τονίζει η κα Τενεκετζή.

Αξιοσημείωτο είναι ότι πολλοί γονείς επιλέγουν βιβλία από όταν ακόμα τα παιδιά τους μετράνε λίγους μήνες ζωής. «**Μας ρωτάνε πολλές φορές διστακτικά: "Να του διαβάσω;"**. Και η απάντηση βέβαια είναι "ναι" γιατί το παιδί έτσι γίνεται καλός ακροατής, μαθαίνει να ακούει. Από εκεί και πέρα ένα παιδί που έρχεται σε επαφή με παιδικά βιβλία αποκτά κριτική σκέψη. Σε αυτό παίζει ρόλο και πώς δουλεύει ο γονιός το παιδικό βιβλίο. Αν δηλαδή κάνει κουβέντα μετά το διάβασμα με το παιδί τότε τα οφέλη είναι πολύ περισσότερα. Όμως ακόμα και μόνο ένα παραμύθι να του διαβάσεις του προσφέρει πολλά. Τροφοδοτεί τη φαντασία του, το βοηθάει να εκφράζεται καλύτερα αργότερα στον προφορικό και τον γραπτό λόγο. Επίσης, ένα παιδί που του διαβάζεις βιβλία από μικρό είναι πολύ πιθανό να γίνει ένας μαθητής που θα ακούει και θα παίρνει πράγματα από την παράδοση του μαθήματος.

Και βέβαια ένα παιδί που έρχεται σε επαφή με το βιβλίο είναι ένας **μελλοντικός ενήλικος αναγνώστης**».

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Ισορροπώντας ανάμεσα στον κόσμο της επιστήμης και της τέχνης, ο Μιχάλης Λαζαρίδης άφησε για λίγο τα αμφιθέατρα του Πολυτεχνείου Κρήτης όπου διδάσκει ως καθηγητής για να παρουσιάσει την πρώτη ατομική του έκθεση ζωγραφικής στην αίθουσα Τέχνης "Β. Μυλωνογιάννη". Έργα που καλούν τον επισκέπτη να δει ξανά γνώριμα τοπία των Χανίων και όχι μόνο με μια φρέσκια ματιά. Μια ματιά που αποφεύγει την αισθητική των καρτ ποστάλ και αναζητά την αυθεντικότητα και την αλήθεια.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

«Η ζωγραφική μάς καλεί να δούμε με άλλα μάτια τον κόσμο»

Γι' αυτή την αλήθεια που αναζητούν από διαφορετικά μονοπάτια η επιστήμη και η τέχνη αλλά και την αμεσότητα της ζωγραφικής μιλήσαμε μαζί του καθώς τον συναντήσαμε λίγο πριν την ολοκλήρωση της έκθεσης που έχει προγραμματιστεί για τις 3 Απριλίου.

Είσατε ένας άνθρωπος που προέρχεστε από τον χώρο των επιστημών, εργάζεστε ως καθηγητής στο Πολυτεχνείο Κρήτης, και παράλληλα αγαπάτε και υπηρετείτε τη ζωγραφική ως δημιουργός. Που συναντιούνται η επιστήμη με την τέχνη μέσα σας;

Στην αγάπη που τρέφω και για τα δύο. Ακόμα και η δουλειά μου μου αρέσει τόσο πολύ που είναι κατά κάποιο τρόπο ένα χόμπι. Έτσι και η ζωγραφική είναι κάτι που αγαπώ από παιδί. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει κάποια αντίφαση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή ενασχόλησή μου και την έκφραση μέσω της ζωγραφικής.

Λένε ότι η επιστήμη και η τέχνη είναι δύο διαφορετικά μονοπάτια που οδηγούν στην αλήθεια. Δύο διαφορετικοί τρόποι κατανόησης του κόσμου και οικειοποίησής του. Συμφωνείτε;

Ναι, γιατί και η ζωγραφική έχει μέσα της μια μέθοδο. Μια δουλειά που κάποιος πρέπει να μάθει, να πειθαρχήσει σε κάποιες αρχές και μέσα από αυτή τη διαδικασία να μπορέσει να εκφράσει τον κόσμο του και τη μικρή του αλήθεια. Με τον ίδιο τρόπο η επιστήμη βασίζεται σε κάποιες αρχές και μέσα από τη μέθοδο και το πείραμα μπορείς να εκφράσεις μια αλήθεια. Παλαιότερα κι εγώ πίστευα ότι η ζωγραφική είναι κάτι πιο ελεύθερο. Όμως την ελευθερία αυτή τη δίνει η πειθαρχία στο να ακολουθήσεις κάποιους κανόνες.

Νομίζω ότι αυτό που λέτε έχει μεγάλη σημασία να το επισημαίνει κανείς στις μέρες μας όπου με μεγάλη ευκολία λένε πολλοί ότι είναι ζωγράφοι, ποιητές κ.λπ. παραβλέποντας τη μαστοριά που απαιτεί κάθε μορφή τέχνης...

Θέλει μαθητεία το κάθε πράγμα. Μαθητεία που για εμένα σε πολλές φάσεις έκρυβε απογοητεύσεις καθώς αισθάνθηκα ότι δεν μπορώ να πετύχω αυτό που θέλω. Η μαθητεία θέλει πολλά χρόνια δουλειάς.

Εσείς μαθητεύσατε κοντά στους κ. Ξενάκη, Πετρουλάκη και Ανδρεαδάκη...

Πριν από 15 περίπου χρόνια ξεκίνησα κοντά στον κ. Ξενάκη και έπειτα από κάποια χρόνια συνέχισα στο Εργαστήριο Εικαστικών στο Πολυτεχνείο που είναι διευθυντής ο κ. Ανδρεαδάκης και συνεργάζεται με τον κ. Πετρουλάκη. Ξεκίνησα με σχέδιο, μολύβι, κάρβουνο, όπως κάνουν όλα τα... παιδιά στην αρχή που μαθαίνουν την τέχνη, και αργότερα προχωρήσαμε σε χρώμα, σύνθεση κ.λπ.

Εκτός από ζωγράφος είστε και συλλέκτης. Πώς συνδυάζονται αυτά;

Πολλοί ζωγράφοι και γλύπτες, Έλληνες και ξένοι, ήταν και είναι και συλλέκτες. Όπως ο Χατζηκυριάκος Γκίκας ή ο Τέσης. Μου έκανε μάλιστα εντύπωση μια φορά στην Πινακοθήκη του Λονδίνου όπου είχα δει ένα έργο του Κορό το οποίο διάβασα ότι άνηκε στη συλλογή του Λούσιαν Φρόντ και ήταν ένα μέρος της διαθήκης του και των φόρων που πληρώθηκαν για την περιουσία του. Επίσης, ο Μονέ είχε συλλογή έργων, όπως και πολλοί άλλοι. Αυτό που θέλω να πω -και βέβαια δεν τίθεται θέμα σύγκρισης εμένα με τους συγκεκριμένους ζωγράφους- είναι ότι πάλι η αγάπη για τη ζωγραφική είναι αυτή που σε οδηγεί στη συλλογή.

Προλογίζοντας την έκθεση ο κ. Κωνσταντίνος Πρώμος επισημαίνει τη σχέση των έργων σας με τον ιμπρεσιονισμό. Τι σας γοητεύει σε αυτή την καλλιτεχνική έκφραση;

Με ενδιαφέρει η πρώτη ματιά, αυτό που σε καθηλώνει και προσπαθείς να το περιγράψεις με λίγες πινελιές, γρήγορα και μέσα από χρωματικές αντιθέσεις. Αυτό είναι ένα γοητευτικό στοιχείο του ιμπρεσιονισμού αλλά από εκεί και πέρα κάποιος προχωράει και σε άλλα μονοπάτια.

« Η ζωγραφική έχει μέσα της μια μέθοδο. Μια δουλειά που κάποιος πρέπει να μάθει, να πειθαρχήσει σε κάποιες αρχές και μέσα από αυτή τη διαδικασία να μπορέσει να εκφράσει τον κόσμο του και τη μικρή του αλήθεια»

να δούμε ξανά με ενδιαφέρον τον κόσμο γύρω μας.

Δύσκολο πράγμα αυτό που λέτε να ξαναδούμε τον κόσμο με άλλα μάτια. Δύσκολο γιατί αισθάνομαι ότι η ματιά των ανθρώπων είναι πολύ κουρασμένη και φορτωμένη...

Ξενάμε ότι η ζωή μας δεν είναι αιώνια και ότι κάθε μέρα καλό θα ήταν να ανακαλύπτουμε ξανά τον κόσμο για να εκτιμούμε αυτό που μας έχει χαριστεί. Ίσως μας έχει κουράσει η καθημερινότητα και ο βιοπορισμός κι έχουμε γίνει εχθρικοί προς τον διπλανό μας και τη φύση. Αυτός ο εγωισμός όμως της επιβίωσης μας έχει κάνει τυφλούς, δεν βλέπουμε και δεν εκτιμάμε τα πράγματα που έχουμε.

Μου άρεσε το γεγονός ότι στα έργα σας ζωγραφίζετε τοπία των Χανίων που δεν είναι τουριστικά. Σαν να ψάχνετε γωνιές και οπτικές που μας δίνουν μια άλλη εικόνα των Χανίων...

Στα έργα υπάρχει η καθημερινότητά μου και σίγουρα αυτά που με ενδιαφέρουν δεν είναι τα καρτ ποστάλ ή οι εικόνες που μπορεί να μιλήσουν σε ένα ταξιδιωτικό γραφείο. Στην παλιά πόλη για παράδειγμα υπάρχουν τόσες πολλές εντυπωσιακές γωνιές που σε καλούν να δεις με άλλα μάτια αυτή την περιοχή.

Κι εμείς θα πρέπει να προσέξουμε, δεν θα πρέπει για το κέρδος και τα χρήματα να ισοπεδώσουμε όλα και να κάνουμε τα Χανιά ένα προορισμό all inclusive γιατί έτσι θα χάσει η πόλη την αυθεντικότητά και το ενδιαφέρον της ακόμα και για τους τουρίστες.

Είναι η πρώτη σας ατομική έκθεση. Πώς είναι να μεταβαίνει κανείς από το εργαστήριο στον εκθεσιακό χώρο;

Ήταν για εμένα μεγάλη έκπληξη να δω όλα τα έργα μαζί σ' ένα χώρο. Ανακαλύπτω κι εγώ διάφορα πράγματα μέσα σ' αυτά που δεν τα είχα σκεφτεί ενώ διαπίστωσα και την συγγένεια που παρουσιάζουν χωρίς αυτό να αποτελούσε εξ' αρχής μια επιδίωξή μου. Φυσικά υπάρχει και άγχος κυρίως για το πόσο αφορά η δουλειά μου τους άλλους ανθρώπους.

Η ζωγραφική ως τέχνη έχει ένα στοιχείο χειροποίητο, κάτι πολύ άμεσο, σε αντίθεση με τον κόσμο που ζούμε και που ολοένα και περισσότερο τα πάντα διαμεσολαβούνται από μια οθόνη. Μοιάζει δηλαδή με τη ζωγραφική σαν να ανακτούμε αυτή την αμεσότητα που κάνουμε καθημερινά. Το αισθάνεστε αυτό;

Ναι και πιστεύω ότι ο άνθρωπος θα ψάχνει πάντα αυτή την αμεσότητα και την αυθεντικότητα. Ως προς τη ζωγραφική το γεγονός ότι είναι μια τέχνη που γίνεται με τα χέρια είναι κάτι που νομίζω ασκεί μεγάλη γοητεία και σε αυτόν που την κάνει και σε εκείνους που βλέπουν τα έργα.

Η έμπνευση τι σημαίνει για εσάς;

Νομίζω ότι ακόμα και στα μικρά πράγματα που βρίσκονται δίπλα μας κρύβονται τόσα πολλά και ενδιαφέροντα στοιχεία που αν τα ανακαλύψουμε θα μας εμπνεύσουν. Η αλήθεια και η γοητεία κρύβονται στην καθημερινότητά μας αρκεί να ανοίξουμε τα μάτια μας και να τη δούμε. Κι η ζωγραφική ένα από τα πράγματα που θέλει να μας πει είναι

ITALIAN FACTORY OUTLET

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΩΝ ΕΠΩΝΥΜΩΝ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

ΚΛΑΔΙΣΣΟΣ. CHANIA

ΟΜΑ
ΕΩΣ **50** €

...ΒΥΘΙΖΟΥΜΕ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ
ΟΛΕΣ ΣΑΣ ΟΙ ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ΜΑΡΚΕΣ ΑΠΟ 10 ΕΩΣ 50 ΕΥΡΩ

ΜΕΧΡΙ ΕΞΑΝΤΛΗΣΕΩΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ,
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΦΙΝΑΛΕ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΒΑΖΑΡ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΑΝΙΩΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΜΕ ΑΣΥΛΛΗΠΤΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΠΑΡΑΛΑΒΕΣ ΜΑΣ

SHOPPING PARTY WITH
ADP
ANDREASONDECKS

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Το Σινάπι ανήκει στην οικογένεια των Σταυρανθών. Στην περιοχή της Μεσογείου συναντούμε οκτώ είδη από τα οποία πέντε στην ελληνική κλωρίδα.

Σινάπι

Το *Sinapis avensis* (Σινάπι το αρουραίο) κοινώς λαμψάνα – η λαμψάνη του Διοσκουρίδη-ενοχλητικό ζιζάνιο και επιζήμιο, γιατί αναπτύσσεται γρηγορότερα από τα καλλιεργούμενα φυτά και γενικώς τα πνίγει. Το φυτό αυτό περιέχει μόλις το ένα τρίτο της δραστικής ουσίας του λευκού σιναπιού.

Το *Sinapis alba* ή *Brassica alba* (Σινάπι το λευκόν) το οποίο συναντούμε με τις ονομασίες πικρίδι, λευκό σινάπι, σινάπι, αγριοσινάπι, σινιάβρη, γλυκοβρούβες ή λαψάνα.

Το Νάπυ ή Σίνυπι του Διοσκουρίδη, το Νάπυ του Θεόφραστου το οποίο χρησιμοποιείται για φαγητό ως άγριο και ονομάζεται και αυτό λαψάνα και το *Sinapis nigra* ή *Brassica nigra* (Σινάπι το μέλαν).

Όλα τα φυτά είναι ετήσια, καλλιεργημένα ή αυτοφυή. Οι σπόροι τους αποσταζόμενοι δίνουν λάδι, ενώ οι αλευροποιημένοι σπόροι από το λευκό και το μέλαν σινάπι είναι η βάση για την μουστάρδα.

Είναι πολύ κοινό σε ασβετώδη εδάφη. Καλλιεργείται κατά τόπους. Στα μέρη αυτά φυτρώνει κατόπιν και μόνο του.

Η Σίναπης η λευκή, είναι αυτοφυής στην Ελλάδα όπου επίσης καλλιεργείται σαν λαχανικό, έχει βλαστό όρθιο, περισσότερο ή λιγότερο τριχωτό, διακλαδιζόμενο, με φύλλα λυροειδή, πτεροσιδή, τριχωτά. Φτάνει σε ύψος τα 50 εκατοστά. Τα κίτρινα άνθη είναι διατεταγμένα κατά βότρυς και το άρωμά τους θυμίζει βανίλια. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα και επικονιάζονται από μέλισσες, έντομα και τον αέρα.

Ο καρπός είναι κέρας, τριχωτό, με τρίχες λευκές, υποκυλινδρικό, με ράμφος μακρύ και πλατύ. Τα σπέρματά του είναι μικρά, υποστρογγύλα και έχουν μεγάλη περιεκτικότητα σε λάδι (20-30%), που καμιά φορά χρησιμοποιείται για διατροφή. Τα φύλλα και οι σπόροι του φυτού είναι εδωδιμα. Τα φύλλα έχουν μία πικάντικη γεύση ειδικά αν τρώγονται ωμά. Τα νεαρά φύλλα χρησιμοποιούνται σαν αρωματικό σε σαλάτες ενώ τα μεγαλύτερα φύλλα χρησιμοποιούνται ως λαχανικό.

Ο σπόρος αλέθεται και η σκόνη χρησιμοποιείται σαν καρύκευμα άσπρης μουστάρδας που είναι πνιότερο από τη μαύρη μουστάρδα.

Η δριμύτητα της μουστάρδας αναπτύσσεται όταν κρύο νερό έρχεται σε επαφή με τον σπόρο. Τότε ένα ένζυμο (μιροσίνη) έρχεται σε επαφή με ένα γλυκοσίδιο (σινιγρίνη) και παράγει μία ένωση θείου. Αν στον σπόρο βάλουμε καυτό νερό, ξύδι ή αλάτι παράγεται πνιότερη μουστάρδα.

Η σίναπης η μελανή είναι, αντίθετα, λεία πόα, με φύλλα τραχιά, λυροειδώς πτεροσιδή τα κατώτερα, επιμήκη-λογοσιδή τα ανώτερα. Τα μικρά άνθη έχουν 4 κίτρινα πέταλα και είναι διατεταγμένα κατά επάκτριους βότρυς. Οι καρποί είναι κέρατα, επιμήκη, τετράγωνα, με σπέρματα στρογγυλά, καστανόμαυρα και επιφάνεια δικτυωτή. Όπως η Σίναπης η λευκή, περιέχει κι αυτή ένα παχύ λάδι, η χρήση του οποίου όμως είναι αρκετά περιορισμένη. Επειδή είναι πιο σκληρό φυτό και έχει μεγαλύτερη προσαρμογή στην ξηρασία, χρησιμοποιείται κατά προτίμηση για κλωρή νομή, χορηγείται κυρίως στις αγελάδες που την προτιμούν ιδιαίτερα. Η μουστάρδα που παρασκευάζεται από τα σπέρματα της είναι πιο δυνατή. Το αλεύρι που προέρχεται από αυτά χρησιμοποιείται, περισσότερο από της λευκής, στη φαρμακευτική.

Ιστορικά στοιχεία

Οι αρχαίοι Έλληνες γνώριζαν το φυτό από το οποίο παρασκεύαζαν τη μουστάρδα που χρησιμοποιούσαν σε ευρεία κλίμακα ήδη από το 400 π.Χ.

Οι Ρωμαίοι λάτρευαν κυριολεκτικά τη μουστάρδα. Την έτρωγαν με λουκάνικα, παραγέμιζαν τους μαστούς του αγριόχοιρου και τη χρησιμοποιούσαν σε πολύπλοκες συνταγές με σάλτσες του γαστρονόμου Απίκιου.

Το λάδι από τους σπόρους το χρησιμοποιούσαν για εντριβές στο στήθος, τους μύς ή σαν κατάπλασμα στις πονεμένες αρθρώσεις. Πρόσθεταν το λάδι σε ζεστό νερό και έκαναν ποδόλουτρα σε κρυολογήματα και αϋνία.

Στην Κίνα αναφέρεται ως θεραπευτικό φυτό από το 659 μ.Χ.

Στο Μεσαίωνα το χρησιμοποιούσαν σα συντηρητικό των τροφών γιατί σταματά τη δράση των βακτηριδίων.

Το λευκό σινάπι χρησιμοποιήθηκε στη λαϊκή ιατρική για τις παθήσεις του πεπτικού συστήματος και κυρίως για την δυσκοιλιότητα, πάντα όμως με προσοχή στη δοσολογία, γιατί γνώριζαν την τοξικότητά του.

Στα παλιά χρόνια αν κάποιος έπρεπε να περπατήσει στο χιόνι, συνιστούσαν να βάζουν σκόνη μουστάρδας μέσα από τις κάλτσες για να διατηρούνται τα πόδια ζεστά και να αποφυγούν τα κρυοπαγήματα. Η συρροή όμως του αίματος στα πόδια μπορούσε να προκαλέσει καρδιακά προβλήματα. Χρησιμοποιούσαν επίσης το αφέψημα των σπόρων για να ψήνονται γρηγορότερα τα σκληρά κρέατα, τα όσπρια και τα λαχανικά. Δεν ήταν όμως φρόνιμο γιατί μερικές φορές μπορούσε να αποβεί πολύ επικίνδυνο σε όσους το έτρωγαν.

Οι παλιοί βοτανολογοί συνιστούσαν το σινάπι για θεραπεία αλωπεκίας, επιληψία, δαγκώματα φιδιών και εντόμων και πονόδοντους. Ο Κούλπεπερ (1653) το συνιστούσε για ένα ευρύ φάσμα ασθενειών από τα αδύνατα στομάχια και κρυολογήματα μέχρι πονόδοντους και ρευματικούς πόνους, παθήσεις δέρματος και πιασίματα.

Στην Κρήτη ήταν δημοφιλές χορταρικό. Το καλλιεργούσαν και το έτρωγαν βραστό. Τα ασταχάκια του (βλαστάρια) στη Δυτική Κρήτη, τα ονόμαζαν τσιμουλάκια. Τα έφτιαναν σφουγγάτο (ομελέτα). Το ζουμί το έπιναν με λεμόνι και λάδι.

Συστατικά - χαρακτήρας

Οι σπόροι περιέχουν πρωτεΐνες 27,2%, λίπος 35%, υδατάνθρακες 34%, ίνες 6%, τέφρα 4,5%, ασβέστιο, φωσφόρο, σίδηρο, μαγνήσιο, νάτριο, κάλιο και τις βιταμίνες θιαμίνη (B1), ριβοφλαβίνη (B2), νιασίνη (B6).

Οι σπόροι περιέχουν ένα γλυκοσίδιο, τη σιναλπίνη η οποία έπειτα από υδρόλυση με μιρονάση σχηματίζει μια γενίνη, ένα έλαιο και βλενωδείς ουσίες. Οι βλενωδείς ουσίες δίνουν στους σπόρους καθαρικές ιδιότητες ενώ η γενίνη φλογιστικές. Κύριο συστατικό στο λευκό σινάπι είναι η μιροσίνη. Περιέχει ακόμη λάδι, πολύ γλοιώδη ουσία και σιναπιζίνη ή θειοσιναπιζίνη.

Το μαύρο σινάπι περιέχει λάδι, λεύκωμα φυ-

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το λευκό σινάπι ανθίζει από Ιούλιο μέχρι Αύγουστο και οι σπόροι ωριμάζουν από Ιούλιο μέχρι Σεπτέμβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται κύρια οι σπόροι τους οποίους συλλέγουμε στο τέλος του καλοκαιριού.

τικό, μιροσίνη, μιρονικό κάλι, σάκχαρο, κόμμα, ελεύθερο οξύ, σιναπιζίνη και άλατα.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το λευκό σινάπι δρα ως αντιβακτηριακό, αντιμυκητιακό, ορεκτικό, άφουσο, καθαρτικό, επιδρωτικό, χωνευτικό, διουρητικό, εμετικό, αποχρεμπτικό, αλλεργικό, τονωτικό και καυστικό.

Στη Κίνα χρησιμοποιείται στη θεραπεία του βήχα με άφθονο φλέγμα, στη φυματίωση και την πλευριτίδα.

Στη Δύση χρησιμοποιείται σπάνια εσωτερικά για θεραπευτικούς σκοπούς. Εξωτερικά χρησιμοποιείται σε καταπλάσματα ή προστίθεται στο νερό του λουτρού. Βοηθά στη θεραπεία των αναπνευστικών μολύνσεων, αρθρικούς πόνους, χιονίστρες και σκασίματα δέρματος. Σε αναλογία 1 προς 3 αναστέλλει την ανάπτυξη μυκήτων, χρειάζεται όμως προσοχή γιατί ο σπόρος περιέχει ουσίες που είναι πολύ ερεθιστικές στο δέρμα και τους βλεννογόνους.

Τα φύλλα έχουν άφουσες ιδιότητες. Το μαύρο σινάπι δρα ως ορεκτικό, χωνευτικό, διουρητικό, εμετικό, αλλεργικό και διεγερτικό.

Ο σπόρος αλέθεται και εφαρμόζεται στο δέρμα για θεραπεία ρευματισμών και ως μέσο μείωσης της συμφόρησης στο εσωτερικό των οργάνων. Εφαρμοζόμενο εξωτερικά το σινάπι μειώνει τη συμφόρηση των εσωτερικών οργάνων τραβώντας το αίμα προς την επιφάνεια και είναι χρήσιμο σε πονοκέφαλους, νευραλγία και σπασμούς. Επίσης η υπεραϊμία που προκαλεί βοηθά σε μυϊκούς και σκελετικούς πόνους.

Με καυτό νερό σε σπασμένους σπόρους (λευκού ή μαύρου σιναπιού) φτιάχνουμε τονωτικό ποδόλουτρο (σε κρυολογήματα) ή κάνουμε εισπνοές (σε πονοκέφαλο). Με το μαύρο σινάπι γίνεται η μου-

στάρδα και οι σιναπισμοί. Ο σιναπισμός είναι κατάπλασμα από πολύ σκόνης σιναπιού που παρασκευάζεται με κλιαρό νερό. Το ξαπλώνουμε πάνω σε ένα καθαρό και λευκό πανί και το εφαρμόζουμε πάνω στο δέρμα αφού πρώτα στρώσουμε επάνω του μια γάζα. Το αφήνουμε για 5 έως 15 λεπτά. Όταν αφαιρέσουμε το κατάπλασμα πλένουμε το σημείο με ζεστό νερό και αλείφουμε το δέρμα με ελαιόλαδο.

Χρειάζεται προσοχή στην υπερβολή γιατί το κατάπλασμα μερικές φορές μπορεί να προκαλέσει σοβαρό ερεθισμό στο δέρμα. Ο σπόρος ακόμη χρησιμοποιείται εσωτερικά για ορεκτικό, χωνευτικό, διουρητικό, εμετικό και τονωτικό. Αν τον καταπιούμε μαζί με μελάσα δρα ως ήπιο καθαρτικό. Αναφέρεται ότι το αφέψημα των σπόρων χρησιμοποιείται στην θεραπεία σκλήρυνσης συκωτιού και σπλήνας καθώς επίσης στη θεραπεία καρκινώματος σε όγκους λαϊμού και αποστήματα (με γαργαρισμούς του υγρού).

Το έλαιο της σιναπιού προτείνεται για το δύναμωμα της τρίχας. Επίσης το σινάπι προτείνεται ως καθαρτικό συστατικό τσαγιού για τον λόξυγκα. Η σκόνη του σπόρου είναι αντισηπτική.

Εργαστηριακά πειράματα έχουν δείξει πως η βρώση του φυτού μειώνει τον κίνδυνο προσβολής ορισμένων μορφών καρκίνου, ιδιαίτερα του παχέως εντέρου και του στομάχου.

Παρασκευή και δοσολογία

Οι σπόροι του σιναπιού χρησιμοποιούνται αλεσμένοι για καταπλάσματα ή έμπλαστρα.

Η αλοιφή παρασκευάζεται πολτοποιώντας τις ρίζες του φυτού, προσθέτουμε αλάτι και δύο κουταλιές πετρέλαιο, την επιθέτουμε πάνω στο πονεμένο μέρος και τη χρησιμοποιούμε για το άσθμα, την πνευμονία, τη βρογχίτιδα, τις νευραλγίες και τους ρευματισμούς.

Προφυλάξεις

Η χρήση του βοτάνου αντενδείκνυται στις φλεγμονές και τη φυματίωση των πνευμόνων, στις ασθένειες των νεφρών και σε άτομα που υποφέρουν από υπερένταση.

Η θειοσιναπιζίνη, η δραστική ουσία της μουστάρδας είναι πολύ ερεθιστική και καυστική στο δέρμα και στο βλεννογόνο των αισθητηρίων οργάνων. Μερικοί άνθρωποι μπορεί να είναι αλλεργικοί στο σκεύασμα αυτό και πρέπει να χρησιμοποιείται με προσοχή. Στο ποδόλουτρο δεν πρέπει να αφήνουμε τα πόδια μέσα στο νερό περισσότερο από 10 λεπτά. Τα άτομα που υποφέρουν από αναιμία να αποφεύγουν το γενικό μπάνιο. Πρέπει να αποφεύγεται η χρήση του σκέτου σιναπιόσπορου γιατί είναι πολύ καυστικός, όπως και του αδιάλυτου σιναπιόλαδου στο δέρμα γιατί προκαλεί εγκαύματα.

Παιδότοπος

ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Παραστασιακό δρώμενο για τον Ελ. Βενιζέλο

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΙΣΑΙ!

Του Κωστή Παλαμά

Μεγάλος είσαι.
Κι αν περιμένεις,
γύρω ο λαός σου γνωρίζοντάς σε,
βάγια να στρώνει για να διαβαίνεις,
παιδί που θα 'σαι!

Μεγάλος είσαι.
Κι αν το πιστεύεις,
το μίσος που έρπει γυρεύοντάς σε,
πως δε θεριεύει κι όσο θεριεύεις,
παιδί που θά 'σαι.

Μεγάλος είσαι.
Και θα πεθάνεις,
και θα σου φτύνει
κι ο τιποτένιος κι ο πεκλιβάνης
την τραουσύνη.

Και θα πεθάνεις.
Κι άλλο, το αστέρι της τραουσύνης σου, δε θα γίνει
παρά κεράκι σε παιδιού χέρι,
να τρεμοσβήνει.

Μόνο το ανάθεμα που θα στήσει
μια οργή στον ίσκιο, στα κόκαλά σου,
θα πάει σε ψήλος που θα θυμίσει
το ανάστημά σου.

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Εντυπωσιακό, κατά κοινή ομολογία, το διάρκειας 15' παραστασιακό δρώμενο που παρουσιάστηκε το βράδυ του Σαββάτου 16 Μαρτίου στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος", για τον Εθνάρχη από 5 παιδιά της Στ' τάξης του Δημ. Σχ. Ναυστάθμου Κρήτης. Μετά την απονομή των βραβείων του ΙΖ' Πανελληνίου Μαθητικού Διαγωνισμού για τον μεγαλύτερο Έλληνα πολιτικό που είχε θέμα "Ο πολιτισμός του Μικρασιατικού Ελληνισμού" και την αναγόρευση Εταίρων του Ίδρυματος. Ξαν κατακλείδα. Γι' αυτό το

δρώμενο που τέλειωσε με το ποίημα του Κωστή Παλαμά "Μεγάλος είσαι", ο λόγος στον σημερινό Παιδότοπο. Να 'ναι καλά ο και ειδικός στο θεατρικό παιχνίδι, διευθυντής του εν λόγω Σχολείου Αριστόκριτος Τομαζινάκης για τη συνεργασία.

Πάντα άξιος, πάντα ψηλά τη σημαία της Δασκαλοσύνης, Αριστόκριτε!

Μετά βαθυτάτων βενιζελικών αισθημάτων.

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος**

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ:

α. σε επίπεδο γνώσεων:

Να γνωρίσουν συγκεκριμένα γεγονότα της δράσης του Ελευθέριου Βενιζέλου και να τα συνδέσουν με την ιστορική συνέχεια. Να αντιληφθούν την ανθρώπινη διάσταση της προσωπικότητας του Ελευθέριου Βενιζέλου, μέσα από την καθημερινή του ζωή, αλλά και μέσα από τις ιδέες, τις πεποιθήσεις, τις στάσεις του, στην ιστορική του πορεία του. Να κατανοήσουν την εξελικτική πορεία της ιστορίας, η οποία βασίζεται στη δράση των ανθρώπων.

β. σε ψυχοκινητικό επίπεδο:

Να ενεργοποιήσουν τα μέλη του σώματος τους και να συντονίσουν την κίνησή τους, σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Να προσανατολιστούν στον χώρο και στον χρόνο. Να καλλιεργήσουν τη σωματική τους εκφραστικότητα. Να επικοινωνήσουν μέσω των σωματικών αναπαραστάσεων. Να μπορούν χειριστούν τη «θεατρική σκευή» και τα αντικείμενα που θα εμπεριέχονται στη δράση, για τη δημιουργία αναπαραστατικών σημμάτων και νοήματος.

γ. Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων:

Να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη, αντιλαμβανόμενοι την πολλαπλότητα των παραγόντων που διαμορφώνουν τα ιστορικά γεγονότα. Να αναπτύξουν ιστορική συνειδητότητα, προβαίνοντας σε συσχετισμούς, αξιολογήσεις και δυναμικές γενικεύσεις. Να καλλιεργήσουν την ιστορική ενσυναίσθηση.

δ. Οι στόχοι που αφορούν την κοινωνική διάσταση, τις στάσεις και τις αξίες:

Να αναπτύξουν την ικανότητα της επικοινωνίας, μέσα από πολλαπλούς επικοινωνιακούς κώδικες. Να μπορούν να συνεργάζονται εποικοδομητικά σε ομάδες, για την παραγωγή μιας κοινής δράσης - έργου. Να εκτιμήσουν και να σέβονται το ιστορικό παρελθόν του τόπου τους. Να συνειδητοποιήσουν τη δική τους συμβολή στην εξέλιξη της ιστορίας, μέσα από τις δικές τους αξίες και δράσεις και να ενεργούν με γνώμονα τη θετική πρόοδο του κοινωνικού και ιστορικού γίνεσθαι.

**Ο δ/ντής του σχολείου
Αριστόκριτος Τομαζινάκης
(δάσκαλος)**

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος ήταν ένας πολύ σπουδαίος άνθρωπος και πολιτικός που βοήθησε τη χώρα μας να γίνει ακόμα καλύτερη. Για εμένα το να παίξεις ένα ιστορικό δρώμενο για τον Ελευθέριο Βενιζέλο ήταν πολύ μεγάλη τιμή. Βέβαια έχει πολλές απαιτήσεις αλλά ήμουν σίγουρη ότι θα τα καταφέρω! Σε κάθε πρόβα το άγχος ανέβαινε πολύ αλλά δεν το έβαλα κάτω. Σιγά σιγά δημιουργήθηκαν και άλλα συναισθήματα όπως χαρά, αγωνία και συγκίνηση. Όταν έπαιξα μπροστά στο κοινό ήμουν πολύ αγχωμένη, τελικά τα κατάφερα και δεν αποσπάστηκα καθόλου. Μόλις τελειώσαμε και όλοι ήρθαν να μας συγχαρούν εγώ ανακουφίστηκα και το άγχος έφυγε. Μακάρι να είχα μια ακόμα ευκαιρία για ένα νέο δρώμενο.

Ιωάννα Μαραβέλια

Συμμετείχα στο θεατρικό δρώμενο σχετικά με τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Από πριν ήξερα ότι ήταν πολιτικός και ότι ήθελε να ενώσει την Κρήτη με την Ελλάδα αλλά με αυτό το θεατρικό το κατάλαβα καλύτερα. Το θεατρικό δρώμενο, το ετοιμάσαμε εμείς τα παιδιά, με την βοήθεια του Δασκάλου μας. Ενοιώσα υπερηφάνεια για τον Ελευθέριο Βενιζέλο και για το καταπληκτικό δρώμενο που παρουσιάσαμε. Σας ευχαριστώ κύριε Τομαζινάκη για την εμπειρία.

Ελένη Αυγέρη

Αισθάνομαι χαρούμενη και υπερήφανη γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία να παρουσιάσω μαζί με τους συμμαθητές μου το δρώμενο για τον μεγάλο πολιτικό Ελευθέριο Βενιζέλο!! Ευχαριστώ πολύ τον διευθυντή του σχολείου μου κύριο Τομαζινάκη, το Ίδρυμα Ελευθέριος Βενιζέλος και την κυρία Ρία!!

Χριστίνα Μαρία Ζηκα

Όλα ξεκίνησαν τυχαία, όταν ο κος Τομαζινάκης Αριστόκριτος, ο Διευθυντής του σχολείου μας, μας μίλησε γι' αυτήν την σπουδαία προσωπικότητα τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Τότε αποφάσισα διστακτικά να συμμετέχω στο δρώμενο που με σκληρή δουλειά και θέληση δημιουργήσαμε προς τιμή του στο πλαίσιο της επετείου του θανάτου του.

Την εμπειρία μου αυτή θα τη θυμάμαι για πάντα και με κάνει να νιώθω θαυμασμό συγκίνηση και υπερηφάνεια.

Ελένα Κλάδη

Με ιδιαίτερη χαρά συμμετείχα στο δρώμενο του σχολείου μου για τη ζωή και το έργο του Επαναστάτη, Πολιτικού, Διπλωμάτη, Μεταφραστή Ελευθέριου Βενιζέλου και με κατέλαβε δέος για το ήθος και το σπουδαίο έργο του. Έβαλε τις βάσεις για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας μας και μετάφρασε τον Θεοκιδίδη. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους δασκάλους μου και στο Ίδρυμα Ελ. Βενιζέλος.

Κωνσταντίνος Κακούλης

Μνήμες Ιστορίας: Αγκυρες Παλαιών Πλοίων - Ένα νέο απόκτημα στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης

ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ*

Αγκυρες: Απαραίτητο βασικό εξάρτημα για κάθε είδους πλεούμενο. Η άγκυρα, διαχρονικά, είναι εκείνη, που εξασφαλίζει σε όλα τα σκάφη, από τις μικρές βάρκες και καΐκια μέχρι τα υπερσύγχρονα υπερωκεάνια και πολεμικά πλοία τη σταθερότητα της θέσης (αγκυροβολία) με ανάλογη ασφάλεια, όπου και αν ευρίσκονται σε όρμο, σε αγκυροβολίο ή σε λιμένα. Το μέγεθος της εκάστοτε άγκυρας σχετίζεται με το συνολικό μέγεθος του πλοίου.

Οι άγκυρες πρωτοεμφανίστηκαν στους πολιτισμούς της Μεσογείου, της Μεσοποταμίας και της Αιγύπτου. Οι πρώτες απλές άγκυρες ήταν μεγάλοι ακατέργαστοι λίθοι, δεμένοι με ένα σχοινί, που συγκρατούσαν το πλοίο με το βάρος τους. Η ακινητοποίηση του πλοίου με τη λίθινη άγκυρα ήταν μια πολύ επικίνδυνη υπόθεση για τους πρώτους ναυτικούς, καθώς δεν εξασφαλιζόταν η πλήρης ακινησία του πλοίου. Για να αντιμετωπισθεί το συγκεκριμένο πρόβλημα, αργότερα, οι Έλληνες ναυτικοί περί το 600 μ.Χ. κατασκεύαζαν ένα διαφορετικό τύπο λίθινης άγκυρας. Άνοιξαν, δηλαδή, δύο μικρές τρύπες στην πέτρινη άγκυρα και προσάρμοσαν μέσα σε αυτές δύο "νύχια" από κλαδιά δένδρου. Τα νύχια αυτά χρησιμοποιούνταν για να "γαντζώνεται" καλύτερα στο βυθό και να μην γλιστρά, όπως συνέβαινε με τις απλές λίθινες άγκυρες. Αργότερα, εκτός από λίθινες οι Έλληνες προχώρησαν στην κατασκευή ξύλινων αγκυρών με την προσθήκη μόλυβδου ως επένδυση, ώστε να είναι βαρύτερες και να συγκρατούνται τα πλοία με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Οι Αρχαίοι Έλληνες αποκαλούσαν

Τις τελευταίες μέρες παραδόθηκε στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης από τον διοικητή του Λιμενικού Σταθμού Χανίων υποπλοίαρχο Λ.Σ. Εναγγ. Κοκολογιαννάκη μία παλαιά αμφίστομη άγκυρα με ίχνη ύπαρξης, παλαιότερα, ξύλινου "στύπου", (φωτ. 1) η οποία υπήρχε στον χώρο πίσω από το Λιμεναρχείο Χανίων. Εκτιμάται ότι προέρχεται από ξύλινο σκάφος μεγάλου μεγέθους κατασκευασμένο μέχρι και τις αρχές του 19ου αιώνα. Έχει, ήδη, τοποθετηθεί στον προαύλιο χώρο του μουσείου μας και συντηρείται καταλλήλως.

τις λίθινες άγκυρες "ευναί" ενώ ο αγγλικός όρος "anchors" προέρχεται από τον ιταλικό "ancora", ο οποίος με τη σειρά του έδωσε τη νεοελληνική λέξη "άγκυρα". Συμβαδίζοντας, στο διάβα των αιώνων, με τη γενικότερη εξέλιξη της ναυτικής τέχνης έτσι και η άγκυρα διαμορφώνεται, αλλάζοντας μορφή, σχήμα και υλικό κατασκευής, φτάνοντας στη σημερινή μορφή, που όλοι γνωρίζουμε.

Στη Ρωμαϊκή εποχή πραγματοποιείται μια σημαντική αλλαγή σχετικά με το υλικό κατασκευής, καθώς ο λίθος άρχισε να παραχωρεί τη θέση του

στο σίδηρο, όπως αποδεικνύεται και από τις άγκυρες, που διασώζονται από τη συγκεκριμένη περίοδο κατασκευασμένες από σίδηρο και άλλα βαριά μέταλλα. Σε ένα ναυάγιο ρωμαϊκού πλοίου κοντά στη Ρώμη βρέθηκε μια σιδερένια άγκυρα με ξύλινη επένδυση βάρους 450 κιλών, που περιείχε ξύλινο "στύλο", ο οποίος χρησιμοποιείτο ως εξάρτημα στήριξης της άγκυρας, ώστε να εξασφαλιστεί η σταθερότητα στον βυθό.

Αργότερα, την εποχή, που μεγάλα ιστιοφόρα ξεκίνησαν να "οργώνουν" τις θάλασσες κάνοντας υπερπόντια

ταξίδια, η σιδερένια άγκυρα με τον ξύλινο στύλο αποτελούσε ένα σημαντικό εξάρτημα του πλοίου, με το οποίο μπορούσαν οι ναυτικοί να σωθούν από πολλές καταστάσεις κινδύνου. Οι ναυτικοί των ιστιοφόρων συνήθιζαν να χρησιμοποιούν ανάλογα με το μέγεθος του πλοίου μέχρι και πέντε άγκυρες, ώστε να ακινητοποιήσουν, επαρκώς, το πλοίο σε περίπτωση κακοκαιρίας, ενώ πάντα, υπήρχε και μια εφεδρική άγκυρα κοντά στο κατάρτι του πλοίου, που

ονομαζόταν "Ιερή" ή "Σπεράντζα" και χρησιμοποιούνταν όταν οι υπόλοιπες είχαν καταστραφεί.

Το μήκος της άγκυρας, το άνοιγμα των "νυχιών" με του βραχίονες, καθώς και ο στύλος είχαν άμεση σχέση με το συνολικό μέγεθος του πλοίου. Τον 19ο αιώνα η άγκυρα αλλά και όλα τα επιμέρους τμήματά της, κατασκευάζονταν μόνο από σίδηρο, ενώ από το 1810 και έπειτα προστίθενται καμπυλωτοί βραχίονες και μετά από το 1821 κατασκευάζονται οι άστυρες άγκυρες.

Η άγκυρα, που κοσμή, τον προαύλιο χώρο του Ναυτικού Μουσείου είναι αμφίστομη (δύο βραχίονες) με υψηλό κορμό και ίχνη πρόσδεσης του ξύλινου στύλου στο άνω μέρος κοντά στον κρίκο πρόσδεσης τη αλυσίδας εκτιμώντας

με τα αναφερόμενα στοιχεία ότι κατασκευάστηκε στις αρχές του 19ου αιώνα ή και προγενέστερα. Ενδεικτική φωτογραφία με τύπους αγκυρών, εκθέματα κατασκευασμένα στο Ναυτικό Μουσείο Κρήτης. (Φωτογραφία 2)

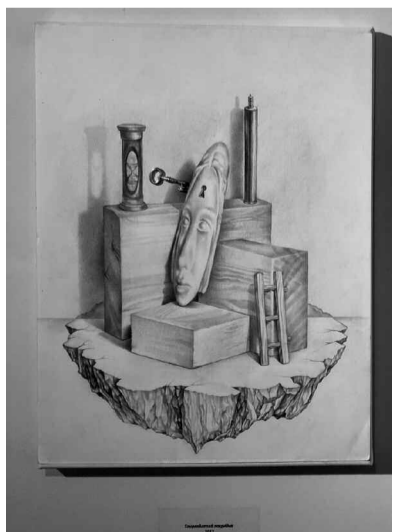
*Αρχιπλοίαρχος (Μ) Π.Ν. ε.α.
Πρόεδρος Ναυτικού Μουσείου Κρήτης

Η συγκίνηση του να είσαι γυναίκα:

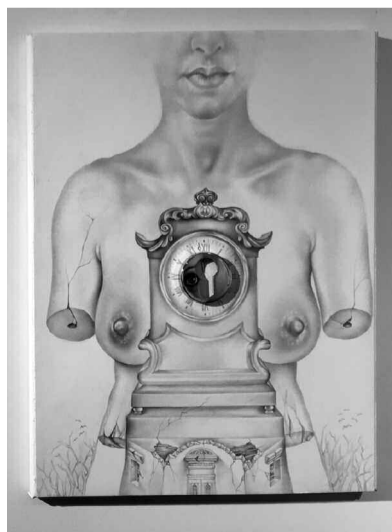
Σκέψεις με αφορμή την έκθεση της Λαμπρινής Μποβιάτσου στην Αθήνα

ΜΥΡΤΩ ΚΟΝΤΟΜΙΤΑΚΗ

Η έκθεση της Λαμπρινής Μποβιάτσου "Η απάντηση του καθρέφτη", με την επιμέλεια του Ιωάννη Αρχοντάκη, θα είναι μέχρι και τις 6 Απριλίου, στην υπέροχη Πινακοθήκη Γ. Βογιατζόγλου. Έως τότε λοιπόν, θα υπάρχει της Λαμπρινής αυτή η τρισδιάστατη εικαστική συνύφανση των τόσο λεπτεπίλεπτων, εύθραυστων, όχι πάντοτε ευχάριστων εννοιών του να είσαι γυναίκα. Δύσκολος ο γυναικείος ρόλος στις μέρες μας, γεμάτος πρϋποθέσεις γεωγραφικές, κοινωνικοπολιτικές, χρονικές, οικονομικές και άλλες. Γεγονός παραμένει, ότι ήταν και είναι διεθνώς δύσκολο να είσαι είτε εκκολλημένη, είτε ολοκληρωμένη γυναίκα, όπως και ότι λίγο-πολύ, όλες σου οι ιδέες, οι επισημάνσεις και οι αγωνίες αναμένεται να περάσουν από ένα φίλτρο επιβλημένης κομψότητας, ώστε να έχουν περισσότερες πιθανότητες να εισακουστούν. Εκεί είναι που, αναμφισβήτητα, η Μποβιάτσου τα έχει καταφέρει: να εισακουστεί. Η εικαστική της

ταυτότητα της χρησιμεύει για να μας βάλει στα βαθιά νερά του περίπλοκου γυναικείου ψυχισμού, όντας θεματολογικά αρκετά ειλικρινής έως και ωμή, αλλά μέχρι εκεί που η ίδια θεωρεί ότι μπορούμε να αντέξουμε. Από το σημείο αυτό και μετά, προσθέτει τα ρεαλιστικά και σουρεαλιστικά εργα-

λεία της (αναγνωρίσιμο πλέον εργαλείο αποτελεί και η πολυσυζητημένη της αντανάκλαση, καθώς και τα επιπρόσθετα έτοιμα αντικείμενα, όπως η ίδια τα αποκαλεί), ώστε να μας βοηθήσει να βγάλουμε για λίγο το κεφάλι μας έξω απ' το νερό και να αναπνεύσουμε. Μόνο που συχνά γι-

νόμαστε οι ίδιοι δέσμοι των γυαλιστερών εκείνων επιφανειών, των παραμορφωμένων προσώπων-εννοιών και των επιπρόσθετων αντικειμένων, τα οποία σχεδόν σαν να σκαλώνουν, ν' αγκιστρώνονται στο μυαλό μας, σαν ένα έντομο που μπλέχτηκε στα μαλλιά μας, ενώ δεν ξέρουμε εάν θα μας τσιμπήσει ή θα φύγει μακριά και δεν θα το ξαναδούμε...

Ζώντας στην εποχή του "Grab them by the pussy..." του Donald Trump και κατοικώντας σε μικρή απόσταση από τη Σούδα, όπου ο πλανητάρχης στοιχίζει τα στρατιωτικά του, νιώθω ακόμη πιο προβληματισμένη ως γυναίκα. Συνεπώς, ο λόγος που η δουλειά της Μποβιάτσου με ικανοποιεί σε πολλά επίπεδα, είναι ότι μέσα από την οδό της σαγηνευτικής αυτής εικαστικής συνύφανσης των έργων της, επιτυγχάνεται μια τρισδιάστατη υπενθύμιση, τόσο βουβή όσο και εκκωφαντική, των τρομαγμένων, πανέμορφων, πολυτάλαντων, παραγκωνισμένων, κακοπληρωμένων γυ-

ναϊκών ανά τον κόσμο και των δυνατοτήτων τους. Χωρίς φεμινιστικές κορώνες, χωρίς επιθετικούς εικαστικούς μπιμπτισμούς. Η επιλεκτική χρήση πολύ περιορισμένης χρωματικής γκάμας, μας διευκολύνει να πάρουμε έναν από τους δύο δρόμους προς τα έργα της: είτε απλώς να τα προσεγγίσουμε, με την κυριολεκτική σημασία της λέξης και όπου μας βγάλει, είτε ακόμη και να τους δώσουμε το φιλί της ζωής.

Κι όταν η Μποβιάτσου ενίοτε γίνεται πιο ωμή ή πιο σαφής παρά συμβολική, όπως με την εγκατάστασή της "Κοίταξέ με", ένα ρεαλιστικό γλυπτό γυμνού γυναικείου κορμού, με εκτεθειμένο το στήθος και το φύλο, μέσα από το οποίο προβάλλεται βίντεο (μια σύμπραξη της Μποβιάτσου με τους εικαστικούς Αλίκη Χιωτάκη και Γιώργο Αναστασάκη), τότε οφείλουμε να αποδεχτούμε ότι η εικαστικός πέτυχε τον στόχο της.

*Μουσειολόγος, Ιστορικός Τέχνης

Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

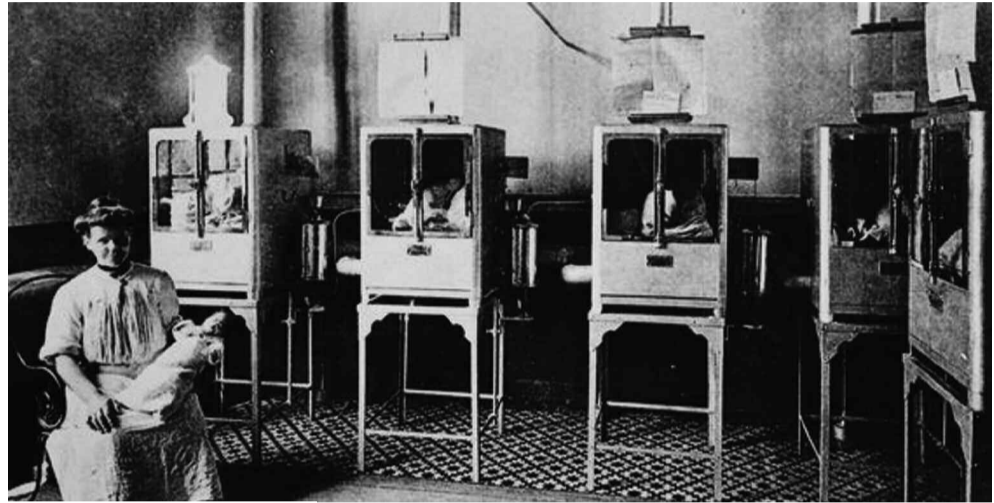
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

μέρος 124ο

Χειρουργικά εργαλεία διακοσμημένα με χρυσό, από το Ιράν του 19ου αιώνα (Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα).

Μαιευτήριο με θερμοκοιτίδες της εποχής, στις ΗΠΑ του 1900, όπου σε κλινικές με γιατρούς και μαίες γεννούσαν μόνο οι εύπορες κυρίες...

Αναπαράσταση κοριτσιών της Παλαιολιθικής εποχής, περίπου 300.000 χρόνια πριν, ενώ παίζουν με αυτοσχέδια κούκλα.

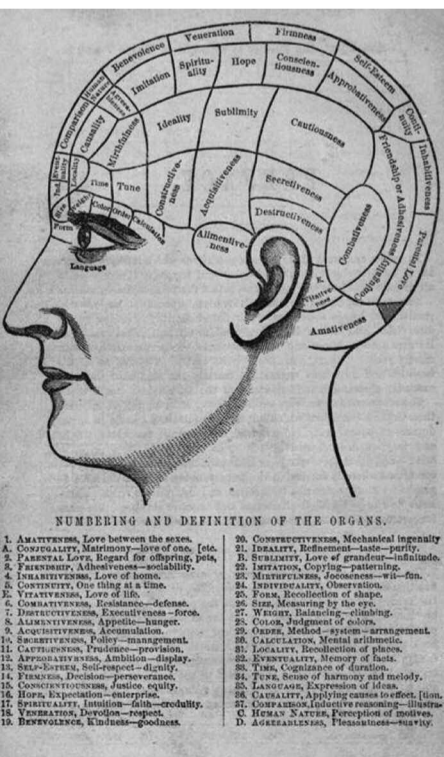
“Νυλολ, ένα πολύτιμο δώρο για τη μητέρα και το μωρό της”: Διαφήμιση σκευάσματος για τη δυσκοιλιότητα των μωρών, στο New Jersey των ΗΠΑ του 1917.

Συλλογή οδοντιατρικών εργαλείων, στην Αγγλία του 19ου αιώνα.

A MOTHER'S gift to baby is health; or it is an impaired digestion, a puny body and a weakened resistance to disease. Constipation in nursing mothers impairs baby's nutrition. If strong purges and cathartics are unwisely taken, the supply and quality of nature's food may be injuriously affected. Nujol, however, relieves constipation without in any way upsetting the digestive process of either mother or child. Leading physicians heartily endorse and prescribe the Nujol treatment for constipation—either occasional or chronic. At all drug stores. In packages bearing Nujol trademark—never in bulk. STANDARD OIL COMPANY, Bayonne, New Jersey

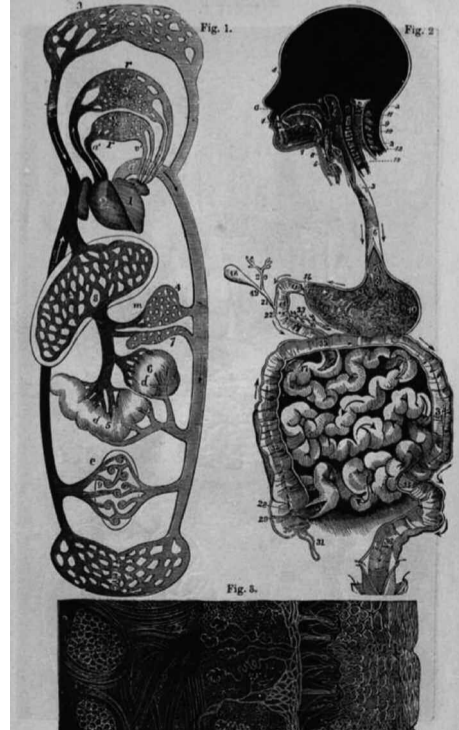
Nujol for constipation

Χάρτης από την ψευδοεπιστήμη της “Φρενολογίας”, η οποία αντιστοιχούσε τμήματα του εγκεφάλου με ψυχικά χαρακτηριστικά (Αγγλία, 1859).

Η συσκευή οπτομέτρησης Dezeng, που χρησιμοποιήθηκε για οφθαλμολογικούς ελέγχους τη δεκαετία του 1920, στο New Jersey των ΗΠΑ.

“Τα δόντια βγαίνουν χωρίς πόνο από τον οδοντίατρο O.B. Comfort”, γράφει η πινακίδα της δεκαετίας του 1950 στις ΗΠΑ, ενώ από πάνω απεικονίζεται η παραδοσιακή μέθοδος...

Ανατομικά σχέδια από το βιβλίο του T. S. Lambert: “Συστηματική ανθρώπινη φυσιολογία, ανατομία και υγιεινή”, που εκδόθηκε στη Νέα Υόρκη το 1866.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Η γυναίκα της άμμου

» Κόμπο Αμπέ (μτφρ. Στέλιος Παπαλεξανδρόπουλος, εκδόσεις Αγρα)

Μια μέρα του Αυγούστου ένας άντρας εξαφανίστηκε. Επ' ευκαιρία των διακοπών του είχε φύγει για μια ακτή, κάπου μισή ώρα με το τρένο. Από τότε δεν ξανάδωσε σημεία ζωής. Όλες οι προσπάθειες να βρεθεί, οι αναζητήσεις μέσω της αστυνομίας, οι αγγελίες στις εφημερίδες, δεν κατέληξαν πουθενά.

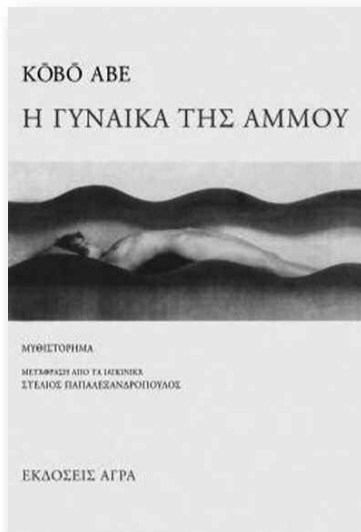
Ο νεαρός δάσκαλος είχε πάθος με την εντομολογία. Εφοδιασμένος με τα κατάλληλα σύνεργα, και εκμεταλλευόμενος τις ολιγοήμερες διακοπές του σχολείου, πήρε το τρένο και κατέβηκε στον μικρό σταθμό της παραθαλάσσιας πόλης με τους αμμόλοφους, τους οποίους σκόπευε να εξερευνήσει προς αναζήτηση κάποιου σπάνιου εντόμου. Αφού πέρασε αρκετές ώρες περπατώντας και παρατηρώντας με προσοχή την άμμο, αποδέχτηκε την πρόκληση μίας ομάδας ηλικιωμένων κατοίκων του κοντινού χωριού για φιλοξενία. Τα σπίτια του χωριού, αόρατα από την επιφάνεια, βρίσκονται σε κοιλάδες στο εσωτερικό των αμμόλοφων. Χρησιμοποιώντας μια ανεμόσκαλα θα κατέβει στο σπίτι μιας νεαρής κοπέλας. Δεν θα αργήσει να καταλάβει πως η πρόκληση για φιλοξενία δεν ήταν τίποτε άλλο παρά μια παγίδα: η ανεμόσκαλα θα τραβηχτεί και εκείνος θα απομείνει εγκλωβισμένος στο παράξενο αυτό σπίτι.

Ο άντρας, που δεν ένωθε άνετα στην προηγούμενη ζωή του, που ασφυκτιούσε στο εργασιακό περιβάλλον, που αναζητούσε απαντήσεις σχετικά με την αγάπη και τον

κοινό έγγαμο βίο, που αδυνατούσε να βρει κώδικες επικοινωνίας με τους ανθρώπους γύρω του, θα βρεθεί ξαφνικά εγκλωβισμένος σε έναν αμμώδη θύλακα, σε μια αυστηρή κοινωνική δομή. Έτσι λοιπόν το παρελθόν, που τόσο το απεχθανόταν, μετατρέπεται σε συνώνυμο της ελευθερίας.

Μια ιστορία κλειστοφοβική, που κινείται ανάμεσα στον ρεαλισμό και τον συμβολισμό, με έντονη και προφανή την επιρροή του Κάφκα, Η γυναίκα της άμμου είναι ένα μυθιστόρημα πολλών αναγνώσεων, που διαβάζεται απνευστί με ένα διαρκές αίσθημα αγωνίας. Ο Κόμπο Αμπέ, φλερτάροντας με την επιστημονική φαντασία, εγκλωβίζει τον ήρωά του στο ίδιο του το πάθος, δημιουργώντας ένα περιβάλλον τρομακτικό, δομημένο από το πλέον ελάχιστο σημείο ύλης, τον κόκκο της άμμου.

Ιδιοφυές ως προς τη σύλληψη και με συνεπή χρήση του αρχικού ευρήματος, Η γυναίκα της άμμου δεν αποτελεί τυπικό παράδειγμα ιαπωνικής λογοτεχνίας, εκείνης την οποία με επιτυχία και διεθνή αναγνώριση υπηρέτησαν συγγραφείς όπως ο Καβαμπάτα, ο Τανιζάκι, ο Μίσιμα ή ο Όε, είναι όμως

μια λογοτεχνία εξωστρεφής, και είναι μάλλον παράδοξο το γεγονός πως δεν έχουν μεταφραστεί άλλα έργα του Αμπέ στα ελληνικά. Διαβάζοντας το Η γυναίκα της άμμου θα τολμούσα να πω πως μάλλον αποτέλεσε ισχυρή και καθοριστική επιρροή στα πρώτα έργα του Χαρούκι Μουρακάμι, όπως αυτό φαίνεται για παράδειγμα στο Σκληρή χώρα των θαυμάτων και το τέλος του κόσμου.

Η γυναίκα της άμμου δημοσιεύτηκε το 1962, μεταφράστηκε γρήγορα σε πολλές γλώσσες, ενώ μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο από τον Ιάπωνα σκηνοθέτη Τσιγκκάρα Χιρόσι το 1964 και τιμήθηκε με το Βραβείο των Κριτικών στο Φεστιβάλ των Καννών.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ

Ψηφιακή αναδιήγηση ιστορίας με τη μορφή comic

"Ψηφιακή αναδιήγηση της ιστορίας με τη μορφή του comic" είναι το θέμα της εκδήλωσης που θα πραγματοποιηθεί σήμερα στις 11:30 π.μ. στην Παιδική-Εφηβική Βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου.

Διαβάζουμε το βιβλίο "Το δέντρο που έδινε" του Σελ

Σιλβερστάιν και το μετατρέπουμε σε comic με τα κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία δημιουργίας και διαμοιρασμού. Για παιδιά 9-12 ετών. Με την Πόπη Κασσωτάκη, Νηπιαγωγό - επιμορφώτρια εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση ΤΠΕ Β επιπέδου.

ΣΤΟ ΒΑΡΥΠΕΤΡΟ

Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου

Το Δημοτικό Σχολείο Βαρυπέτρου εορτάζει την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου στις 2 Απριλίου με προσκεκλημένη τη διακεκριμένη συγγραφέα Ευδοκία Σκορδαλά-Κακατσάκη. Συγκεκριμένα, οι μαθητές της τρίτης τάξης θα παρουσιάσουν το ανέκδοτο παραμύθι της "Η καρδιά του ρολογιού" δραματοποιημένο από τις δασκάλες τους και τον εκπαιδευτικό θεατρικής αγωγής. Μετά την παράσταση η καταξιωμένη και στον χώρο του παιδικού βιβλίου συγγραφέας θα συνομιλήσει με τους μαθητές του σχολείου με στόχο την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας και την τόνωση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το βιβλίο.

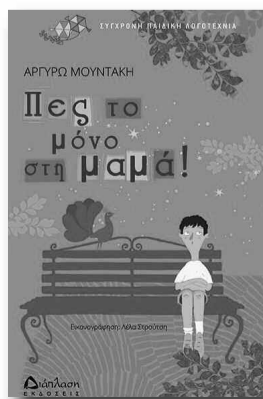
ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

"Πες το μόνο στη μαμά!"

Αργυρώ Μουντάκη

Το νέο παιδικό βιβλίο της Χανιώτισσας συγγραφέα Αργυρώς Μουντάκη ασχολείται με τα μυστικά και τις αγωνίες που κρύβονται στην ψυχή ενός παιδιού, που δεν τολμά να ομολογήσει ούτε στο πιο κοντινό του πρόσωπο, τη μαμά του. Η Ελεάννα και ο Γιώργος συνεργάζονται για να βοηθήσουν τον φίλο τους τον Κωνσταντίνο να βγει από μια τέτοια δύσκολη κατάσταση. Και, φυσικά, μία είναι η προτροπή τους: να μιλήσει στη μαμά! Γιατί η μαμά πάντα ξέρει τη λύση, κι αν δεν την ξέρει, σίγουρα θα προσπαθήσει να τη βρει.

Ένα βιβλίο για αγόρια και κορίτσια, με πολλή αγωνία, περιπέτεια, φαντασία αλλά και ποδόσφαιρο!

Βιβλία

Κάποτε στον Πειραιά

Πέτρος Κυρίμης

Εκδότης: Κλειδάριθμος

Τη στιγμή που ο Αντώνης ο Τσίχλας, δεκαεφτά χρονών, Σάββατο τον Ιούλιο του 1958, γλίστραγε κι έσκαγε αθόρυβα κάτω στα αμπάρια του πλοίου "Πανορμίτης" που βρισκότανε στα ναυπηγεία του Περάματος για γενική επισκευή, ο Λουκάς είχε και πάλι επίσκεψη από την κυρα-Ζωζώ και την άκουγε για άλλη μια φορά να του λέει για το παιδί που είχε χάσει στη γέννα και που τώρα θα 'χε τη δικιά του ηλικία, ο Νικόλας ανακάτευε μπογιές προσπαθώντας να δώσει χρώμα στα χείλη της Βίβιαν Λι στο "Όσα παίρνει ο άνεμος", ο Νάσος, δεκαοκτώ χρονών, μέσα στον "Πορτοκαλή Ήλιο" ξέγνοιαστος και χαρούμενος ταξίδευε για την Αίγινα, η Ελένη, δεκατεσσάρων χρονών, δάγκωνε ένα μήλο καθισμένη στη θέση της πάνω στον μακρότομο του ορπανοτροφείου, καθώς ο επιστάτης πότιζε τον κήπο και κοίταζε προς το μέρος της, και η κυρα-Δέσποινα, ήσυχη μα ξένη προς τα μελλούμενα, καθότανε μπροστά στη ραπτομηχανή "Σίγερ" και κάτι έραβε.

Θλιμμένος

Σεπτέμβρης

Μαρία Τσακίρη

Εκδότης: Ψυχογιός

Αύγουστος 2004. Η Ροζάνα ακούμπησε μέσα σε ένα τοσοδά ξύλινο κουτάκι τα γεμάτα δίψα για ζωή όνειρά της, μαζί με μια κόκκινη γυαλιστερή χάντρα και μια φωτογραφία από

τον Πάνορμο της Νάξου. Κάπου εκεί, ανάμεσα στα νεανικά της όνειρα και στη φουσκοθαλασσιά του Αιγαίου, στρίμωξε και κάτι ακόμα: μια μακρινή ημερομηνία που σημείωσε με πράσινο στιλό. Υποσχέθηκε να χαρίσει το κουτάκι στον Αλέξανδρο τη μέρα που θα ξεκινούσαν τα σχολεία, με την εφηβική σιγουριά πως, ύστερα από δέκα χρόνια, εκείνη θα είναι δικηγόρος και ο αγαπημένος της βραβευμένος συγγραφέας. Όμως, καθώς βφαίνε τα όνειρά της, τα λεπτά που κυλούσαν στο Μπεσλάν δημιουργούσαν ένα συγκλονιστικό σκηνικό, και η μοίρα έστηνε το δικό της τρομακτικό σενάριο. Ο Σεπτέμβριος του 2004, με την τριήμερη αιματηρή ομηρία μαθητών μέσα στο σχολείο τους, θα αφήσει πίσω του βαθιά θλίψη. Εκείνοι που θα τα καταφέρουν σκορπίζονται στους πέντε ανέμους. Για να προχωρήσουν στη ζωή, πρέπει να αναμετρηθούν με τις αναμνήσεις. Επειδή, ακόμα κι όταν όλα έχουν χαθεί, η ελπίδα πάντα μένει κάπου εκεί έξω. Θα μπορέσουν να ξεχάσουν το χτες, να ζήσουν το σήμερα και να ονειρευτούν το αύριο; Υπάρχει αύριο για τα παιδιά του Μπεσλάν;

Η θέση 7Α

Sebastian Fitzek

Μετάφραση: Δέσποινα Κανελλοπούλου

Εκδότης: Διόπτρα

Σας κρατήσαμε την 7Α. Την πιο επικίνδυνη θέση στο αεροπλάνο. Ο διαπρεπής ψυχίατρος Ματς Κρούγκερ αναγκάζεται να υπερβεί τη φοβία του για τα αεροπλάνα, όταν η

ετοιμόγεννη κόρη του Νέλε του Ζητά να ταξιδέψει από την Αργεντινή στη Γερμανία.

Έχοντας παρακολουθήσει ένα σεμινάριο αντιμετώπισης της αεροφοβίας, ο Ματς επιβιβάζεται στην υπερατλαντική πτήση Μπουένος Άιρες-Βερολίνο. Σύντομα, όμως, θα διαπιστώσει ότι προετοιμάστηκε για τους λάθος φόβους: Αυτό που τον περιμένει δεν είναι ούτε αναταράξεις, ούτε βλάβη στον κινητήρα, ούτε κάποια τρομοκρατική απειλή.

Ένα τηλεφώνημα από κάποιον άγνωστο του αποκαλύπτει ότι στην ίδια πτήση βρίσκεται ένας παλιός ασθενής του. Ένας ασθενής με βίαιες, δολοφονικές φαντασιώσεις τον οποίο καλείται τώρα να υποκινήσει να πράξει το αδιανόητο: να οδηγήσει στον θάνατο τους εξακόσιους επιβάτες της πτήσης καθώς και τον ίδιο, αλλιώς η Νέλε θα βρει τραγικό θάνατο... Ανθρώπινος νους, ένα όπλο που δεν μπορεί να ανικνευθεί από κανέναν έλεγχο στον κόσμο!

Το δικό σου

πρόσωπο θα είναι

το τελευταίο

João Ricardo Pedro

μετάφραση: Αριάδνη Μοσχονά

Εκδότης: Πόλις

Η ιστορία ξεκινά τα χαράματα. Σε κάποιο πορτογαλικό χωριό, ένας άντρας εξαφανίζεται. Την ίδια στιγμή, στη Λισαβόνα, ο άνεμος γυρίζει: η Επανάσταση των Γαριφάλων δίνει τέλος στη δικτα-

τορία του Σαλαζάρ.

Πού μπορεί, όμως, να έχει πάει ο ανήσυχος Σελεστίνος; Ο γιατρός Αουγκούστο Μέντες πιθανόν κρατάει το κλειδί του αινίγματος που θα μας οδηγήσει ως την Αργεντινή, περνώντας από τη Βιέννη και άλλες ευρωπαϊκές πόλεις. Οι αναγνώστες θα παρακολουθήσουν, γοητευμένοι, την ιστορία του γιατρού και της οικογένειάς του ξεκινώντας από τον Αντόνιο, τον γιο του, που επιστρέφει μ' ένα ανεπούλωτο τραύμα από τις δύο αποστολές του στην Αγκόλα, και φτάνοντας έπειτα στον Ντουάρτε, τον εγγονό του, χαρισματικό πιανίστα, που ενσαρκώνει όλες τις ελπίδες των οικείων του και απολαμβάνει τη νίκη του.

Το βιβλίο είναι το πορτρέτο μιας οικογένειας σηματοδωμένης από τα χρόνια της τυραννίας του Σαλαζάρ, της καταπίεσης και του αποικιακού πολέμου.